

REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBBLICA DI CROAZIA

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Upravni odjel za kulturu
Assessorato alla cultura

Novigrad-Cittanova, Mlinska/Via del Mulino 4b
tel.052/351-476, fax: 052/351-691
Labin, G. Martinuzzi 2
tel.052/351-478, fax: 052/351-696
Pula-Pola, Riva 8
tel.052/351-472, fax: 351-477

Klasa:612-01/14-01/04
Urbroj:2163/1-21/1-14- 28
Novigrad - Cittanova, 05. lipnja 2014.

ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN
putem
Stručne službe za poslove
Skupštine
Dršćevka 1

Predmet: **Prijedlog Odluke o donošenju Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. - 2020. godine - dostava**

U primitku Vam dostavljamo Prijedlog Odluke o donošenju Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. - 2020. godine na daljnje postupanje.

S poštovanjem

PROČELNIK:
Vladimir Torbica, prof

Privitak:

1. Prijedlog Zaključka
2. Obrazloženje
3. IKS-a 2014. - 2020.g.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN**

KLASA: 612-01/14-01/03
URBROJ: 2163/1-01/8-14-2
Pula, 12. lipnja 2014.

**ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
ISTARSKE ŽUPANIJE
N/r. predsjednika Valtera Drandića
Drščevka 3
52 000 PAZIN**

**Predmet: Prijedlog Odluke o donošenju Istarske kulturne strategije
za razdoblje 2014. - 2020. godine**

Temeljem članka 65. i 85. Statuta Istarske županije ("Službene novine" br. 10/09. i 04/13.), Župan Istarske županije, dana 12. lipnja 2014. godine donosi

Z A K L J U Č A K

1. Prihvata se nacrt i utvrđuje Prijedlog Odluke o donošenju Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. - 2020. godine, te je ista sastavni dio ovog Zaključka.
2. Prijedlog akta iz točke 1. upućuje se Skupštini Istarske županije na razmatranje i usvajanje.
3. Za izvjestitelja po točki 1., a vezano za točku 2. ovoga Zaključka određuje se Vladimir Torbica, pročelnik Upravnog odjela za kulturu Istarske županije - Regiona Istriana.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

**Župan
mr.sc. Valter Flego**

Na temelju članka 43. i 84. Statuta Istarske županije - Regiona Istriana ("Službene novine" br. 10/09. i 04/13.),
Skupština Istarske županije - Regiona Istriana, na sjednici održanoj dana dana _____ donosi

O D L U K U
o donošenju Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. - 2020. godine

1. Donosi se Istarska kulturna strategija za razdoblje 2014. - 2020. godine te se istom utvrđuju prioriteti i ključni pravci djelovanja Istarske županije - Regiona Istriana u području kulture za naredno petogodišnje razdoblje.
2. Akt iz točke 1. ove Odluke sastavni je dio iste.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Službenim novinama Istarske županije".

Klasa:
Urbroj:
Pazin,_____

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA - REGIONE ISTRIANA
ŽUPANIJSKA ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

Predsjednik
Valter Drandić

Ai sensi degli articoli 43 e 84 dello Statuto della Regione Istriana ("Bollettino ufficiale della Regione Istriana" n. 10/09 e 04/13) l'Assemblea della Regione Istriana alla seduta del giorno _____ 2014 emana il

**DELIBERA
sull'emanazione della Strategia culturale istriana per il periodo dal 2014 al
2020.**

1. Si emana la Strategia culturale istriana per il periodo dal 2014 al 2020 che stabilisce le priorità e le direttive chiave d'azione della Regione Istriana nel campo della cultura per i prossimi cinque anni.
2. L'atto di cui al punto 1 della presente Delibera è parte integrante della stessa.
3. La presente Delibera entra in vigore il giorno dalla sua pubblicazione sul „Bollettino ufficiale della Regione Istriana“.

CLASSE:
N.PROT.:
Pisino,

REPUBBLICA DI CROAZIA
ASSEMBLEA DELLA REGIONE ISTRIANA

Il Presidente
Valter Drandić

OBRAZLOŽENJE

1. PRAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE OVOG AKTA

Pravna osnova za donošenje ovog akta sadržana je u člancima 65. i 85. te 43. i 84. Statuta Istarske županije - Regione Istriana ("Službene novine Istarske županije" br. 10/09. i 04/13.).

Člankom 65. Statuta Istarske županije - Regione Istriana ("Službene novine Istarske županije", br. 10/09. i 04/13.) propisana je nadležnost Župana Istarske županije - Regione Istriana, a člankom 85. vrsta akata koje župan donosi.

Člankom 43. Statuta Istarske županije - Regione Istriana utvrđene su ovlasti Skupštine Istarske županije, a člankom 84. vrsta akata koje Skupština donosi.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM AKTOM I POSLJEDICE KOJE NASTAJU DONOŠENJEM AKTA

Istarska županija - Regione Istriana je prvu Istarsku kulturnu strategiju donijela 2009. godine i to za razdoblje 2009. - 2014. godine.

Nakon isteka navedenog razdoblja izrađena je druga Istarska kulturna strategija (IKS2) za razdoblje 2014. - 2020. godine.

Izradi IKS-e 2 prethodilo je niz aktivnosti kako slijedi:

a) tijekom mjeseca ožujka obavljeni su razgovori sa stručnjacima i voditeljima državnih institucija čiji djelokrug rada spada u područje koje će biti definirano IKS-om2

b) tijekom mjeseca travnja obavljeni su prvi konzultantski razgovori s kulturnim vijećima Istarske županije - Regione Istriana kako slijedi:

07. travnja 2014. - s Vijećem za vizualne umjetnosti, Vijećem za zaštitu materijalne kulturne baštine i muzeologiju i Vijećem za nove medijske kulture;

08. travnja 2014. - s Vijećem za književnost i izdavaštvo, Vijećem za nematerijalnu kulturnu baštinu, Vijećem za nove medijske kulture i Vijećem za međunarodnu kulturnu suradnju;

15. travnja 2014. - s Vijećem za glazbu, glazbeno scenske i filmske djelatnosti;

c) tijekom mjeseca svibnja prvi tekst IKS-e objavljen je na web. stranicama Istarske županije - Regione Istriana te je po istome otvorena javna rasprava, a održani su i okrugli stolovi na predmetnu temu kako slijedi :

12. svibnja 2014. - u Labinu i Pazinu

13. svibnja 2014. - u Poreču

14. svibnja 2014. - u Puli - Polu (dva okrugla stola - u gradskoj vijećnici Grada Pule i Društvenom centru Rojc)

15. svibnja 2014. - u Rovinju - Rovigno i

16. svibnja 2014. - u Umagu - Umago

- 19. svibnja 2014. g. održani su drugi konzultantski sastanci sa svim kulturnim vijećima Istarske županije - Regione Istriana, a 26. svibnja 2014.g. sastanak s Vijećem za kulturu Istarske županije - Regione Istriana.

Polaznu osnovu za izradu IKS-e 2 čine stupanj implementacije prethodnog strateškog plana IKS-e za razdoblje 2009. - 2014., sadašnji stupanj razvitka Istarske županije - Regione Istriana i osnovne smjernice razvoja, osobito kulturnog sektora u Istarskoj županiji - Regione Istriana, zatim širi okvir razvoja kulturnog sektora definiran od relevantnih državnih institucija Ministarstva kulture, Ministarstva turizma, Hrvatskog audiovizualnog centra i Zaklade Kultura nova, te osnovne smjernice Europske komisije za razvoj kulturnog sektora.

Završni dokument IKS-e za razdoblje 2014. - 2020. sadrži sintetizirani prikaz strateškog plana u kojem su vidljivi ciljevi, zadaci, očekivani rezultati, indikatori i nositelji implementacije zadataka. Pored toga, ovaj dokument sadrži i tekstualni dio u kojem je argumentirana vizija kulturnog razvijanja Istarske županije - Regione Istriana.

3. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU OVOG AKTA

U Proračunu Istarske županije - Regione Istriana nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva za provedbu ovog akta.

4. PRIJEDLOG AKTA

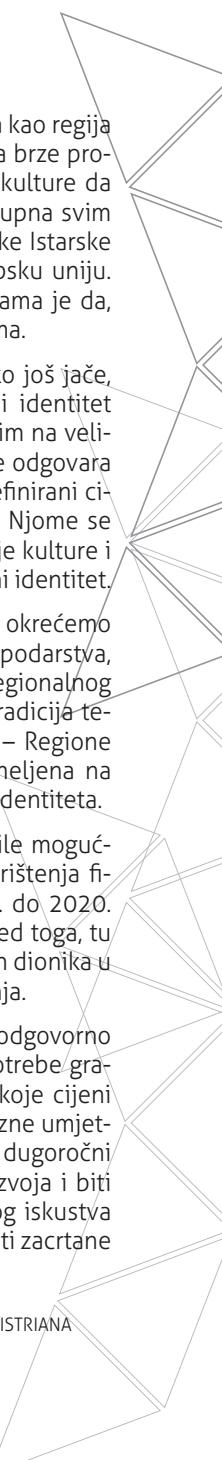
Dostavlja se u privitku.

PROČELNIK
Vladimir Torbica, prof.

ISTARSKA KULTURNA STRATEGIJA

ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020. GODINE

Istra je napravila puno na području kulture i danas je prepoznata kao regija kulture. No, u novim okolnostima javlja se potreba, s obzirom na brze promjene u društvu, mijenjanja modela stvaranja i predstavljanja kulture da bi ona u Istri bila na jednakoj ili višoj kvalitativnoj razini i dostupna svim građanima. Važan čimbenik u definiranju daljnje kulturne politike Istarske županije – Regiona Istriana svakako je ulazak Hrvatske u Europsku uniju. EU je nedavno donio nove smjernice za kulturni razvoj, a na nama je da, zajedno sa svim uključenim dionicima, djelujemo u skladu s njima.

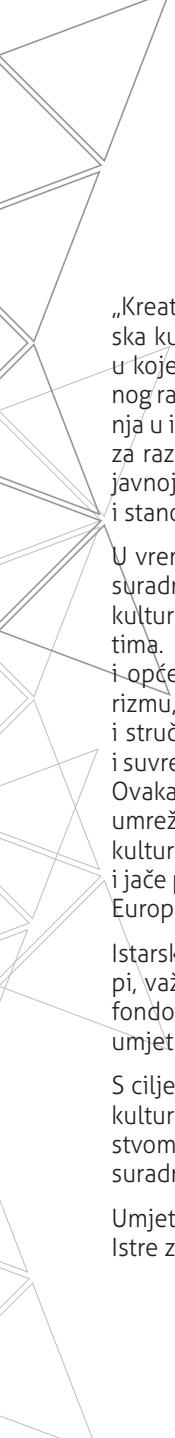
Pored toga, kao punopravnoj članici EU-a otvara se pitanje kako još jače, bolje i više zaštiti svoje posebnosti, svoj izraženi regionalni identitet i kako razvijati istarski kulturni izričaj te ga učiniti prepoznatljivim na velikom europskom tržištu. Na ta i ostala zahtjevna pitanja i izazove odgovara nova Istarska kulturna strategija, dokument u kojem su jasno definirani ciljevi kulturnog razvijanja u razdoblju od 2014. do 2020. godine. Njome se žele postići tri temeljna cilja: zapošljavanje u kulturi, povezivanje kulture i turizma i razvoj kvalitetnih projekata koji će i dalje jačati zavičajni identitet.

S obzirom na objektivna ograničenja proračuna javnog sektora okrećemo se sredstvima europskih fondova, fondacija i sponzora te gospodarstva, a sve u cilju podizanja kulturne razine, jačanja zavičajnosti i regionalnog identiteta. Proučavanje i očuvanje te osuvremenjivanje naših tradicija temelji su suvremene i prepoznatljive kulture. Istarska županija – Region Istriana prepoznata je po svojoj multikulturalnosti koja je temeljena na prožimanju tradicije i suvremenosti, što čini osnovu zavičajnog identiteta.

Punopravnim članstvom u Europskoj uniji dodatno su se otvorile mogućnosti za razvoj kulture, a svakako valja naglasiti mogućnost korištenja finansijskih sredstava iz europskih fondova. Razdoblje od 2014. do 2020. godine je ujedno i proračunska perspektiva Europske unije. Pored toga, tu je mogućnost suradnje između umjetnika, institucija i svih drugih dionika u kulturi na području EU-a bez administrativnih i drugih ograničenja.

U idućem petogodišnjem razdoblju stoga želimo sustavno, odgovorno i planski odgovarati na novonastale prilike, kao i na kulturne potrebe građana da bismo zajednički nastavili graditi zadovoljno društvo koje cjeni tradiciju, a istodobno je intelektualno znatiželjno i propitkuje razne umjetničke dosege i razmišljanja. Istarska kulturna strategija naš je dugoročni dokument koji će u idućih pet godina predstavljati putokaz razvoja i biti polazište za provedbu kulturne politike u Istri. Temeljem dobrog iskustva s prethodnom strategijom, koja je velikim dijelom uspjela ostvariti zacrtane ciljeve, vjerujem da će i ova nova ispuniti naša očekivanja.

ŽUPAN ISTARSKE ŽUPANIJE – REGIONE ISTRIANA
Valter Flego, mr. sc.

„Kreativna Istra za kreativnu Europu“ – na tom je tragu oblikovana Istarska kulturna strategija za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Dokument u kojem su vrlo jasno, precizno i realno definirani konkretni ciljevi kulturnog razvitka Istarske županije – Regiona Istriana i načini njihovog ostvarivanja u idućem petogodišnjem razdoblju nastavlja se na prethodnu strategiju za razdoblje od 2009. do 2014. godine, a ima svoj čvrsti temelj u širokoj javnoj raspravi u kojoj su sudjelovali brojni djelatnici u kulturi, umjetnici i stanovnici Istre.

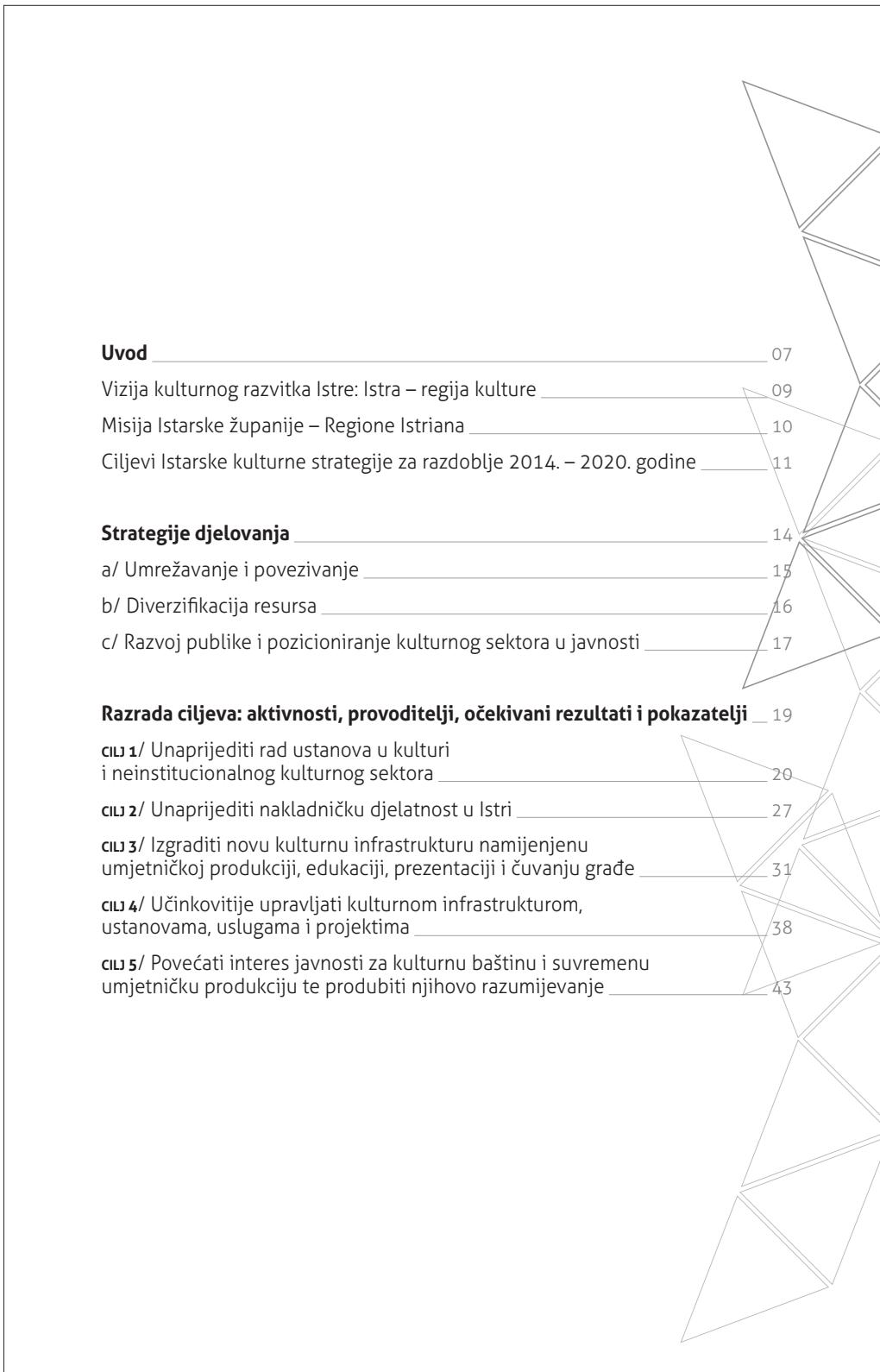
U vremenima u kojima jesmo bilo je nužno pronaći nove načine i modele suradnje i upravljanja da bismo održali postojeću razinu kvalitete istarske kulture i prevladali poteškoće koje se javljaju u nekim njenim segmentima. Iako svi uočeni problemi nisu nužno vezani uz novac, već slijede i opće društvene trendove, poput krize u izdavaštvu i kulturnom amaterizmu, namjera nam je dodatnim impulsom – finansijskim, organizacijskim i stručnim – potaknuti daljnji razvoj istarske kulture temeljene na tradiciji i suvremenosti, da bismo ojačali zavičajni identitet i njegovo razumijevanje. Ovakav okvir kulturnog razvitka Istarske županije – Regiona Istriana – koja umrežava baštinu i suvremenost kroz kreativne, kvalitetne i prepoznatljive kulturne programe i projekte te planira nova zapošljavanja u kulturi kao i jače povezivanje kulture, turizma i gospodarstva – oslanja se na platformu Europske unije Kreativna Europa.

Istarska kulturna strategija, kao doprinos kreativne Istre kreativnoj Europi, važan je temelj koji će nam omogućiti i kandidiranje prema europskim fondovima, umrežavanje s europskim kulturnim institucijama, udrugama, umjetnicima te je prilika koju ne smijemo propustiti.

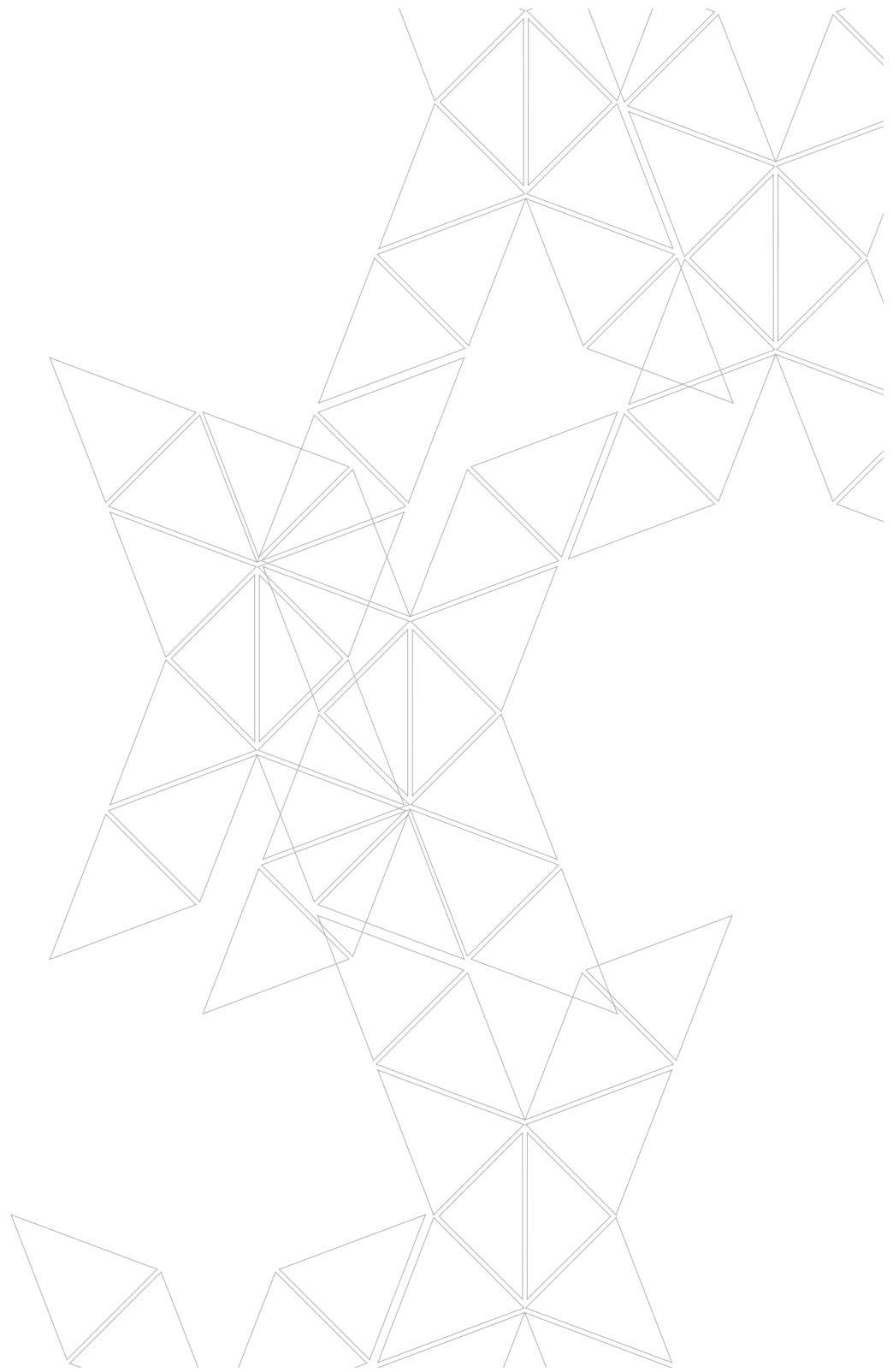
S ciljem da zajedničkim snagama osnažimo potvrđeno mjesto na svjetskoj kulturnoj sceni, Upravni odjel za kulturu svojim je stručnim znanjem i iskustvom na raspolaganju svim djelatnicima u kulturi i turizmu, otvoren je za suradnju i nove ideje.

Umjetničkim, znanstvenim i kulturnim radom živimo ozračje „Kreativne Istre za kreativnu Europu“.

PROČELNIK UPRAVNOG ODJELA ZA KULTURU
Vladimir Torbica, prof.

Uvod	07
Vizija kulturnog razvijanja Istre: Istra – regija kulture	09
Misija Istarske županije – Regione Istriana	10
Ciljevi Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. – 2020. godine	11
Strategije djelovanja	14
a/ Umrežavanje i povezivanje	15
b/ Diverzifikacija resursa	16
c/ Razvoj publike i pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti	17
Razrada ciljeva: aktivnosti, provoditelji, očekivani rezultati i pokazatelji	19
cilj 1/ Unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora	20
cilj 2/ Unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri	27
cilj 3/ Izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe	31
cilj 4/ Učinkovitije upravljati kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima	38
cilj 5/ Povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje	43

Na temelju sastanaka članova kulturnih vijeća Istarske županije, javnih rasprava i komentara tekstove i sintetski prikaz strateškog plana priredio je Davor Mišković.

Uvod

Istarska kulturna strategija donosi se na razdoblje od pet godina i njome se utvrđuju prioriteti i ključni pravci djelovanja Istarske županije – Regiona Istriana u području kulture od 2014. do 2020. godine. Nacrt Istarske kulturne strategije nastao je u suradnji s kulturnim vijećima Istarske županije – Regiona Istriana, a proveden je i niz konzultativnih sastanaka s drugim djelatnicima u kulturi te je održano i sedam javnih rasprava da bi se dobio uvid u probleme i potrebe kulturnog sektora u Istri. Na taj su način određeni prioriteti i ključni pravci djelovanja u idućem petogodišnjem razdoblju.

Istarska kulturna strategija stupa na snagu prihvaćanjem Skupštine Istarske županije – Regiona Istriana, a njezin rezultat je rada kulturnih djelatnika, članova kulturnih vijeća Istarske županije – Regiona Istriana. Tijekom izrade održana su dva kruga sastanaka članova kulturnih vijeća na kojima su utvrđeni ključni problemi i mogući pravci razvoja te su na posljetku određeni prioriteti i glavni pravci djelovanja Istarske županije – Regiona Istriana u idućem petogodišnjem razdoblju. Kulturna vijeća su se bavila prije svega mapiranjem postojećeg stanja, procjenom provedbe

Istarske kulturne strategije za razdoblje od 2009. do 2014. godine, utvrđivanjem potreba i planiranjem razvitka. To je uključivalo određivanje ciljeva i aktivnosti koje je potrebno provesti da bi se ciljevi i ostvarili te indikatora koji će u budućnosti omogućiti evaluaciju Istarske kulturne strategije.

Uz rad s kulturnim vijećima održan je i niz konzultativnih sastanaka s kulturnim djelatnicima na kojima su oni izrazili svoje viđenje problema u kulturnom sektoru, a dio njih poslao je i pismena mišljenja o ciljevima koje je potrebno ostvariti i aktivnostima koje treba provoditi. Održano je i sedam javnih rasprava na temu Istarske kulturne strategije od 2014. do 2020. godine koje su slijedile istu logiku kao i sastanci s članovima kulturnih vijeća te su utvrđeni ključni problemi i pravci razvoja.

Javne rasprave održane su u Labinu, Pazinu, Umagu, Poreču, Rovinju te dvije u Puli, a u njima su sudjelovale 104 osobe, većinom kulturni radnici. Cijeli proces izrade Istarske kulturne strategije bio je dostupan javnosti putem web stranice Istarske županije – Regiona Istriana na kojoj su građani mogli izraziti svoje mišljenje o kulturnom razvitku, što su i učinili.

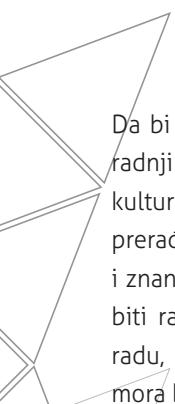
Unatoč oprečnim mišljenjima o pojedinim temama, pa i radikalnim zahtjevima, rad na Istarskoj kulturnoj strategiji protekao je u ozračju međusobnog razumijevanja, povjerenja i poštovanja. Naravno, krajnji dokument neće zadovoljiti sve uključene u proces njezine izrade, kao ni sve one na koje se ova strategija odnosi, jer je naprosto nemoguće odgovoriti na sve potrebe i zahtjeve. No, namjera je bila doći do izbalansiranog plana čije će ostvarenje doprinijeti kulturnom razvitku Istre.

Vizija kulturnog razvijanja Istre: Istra – regija kulture

Istra – regija kulture. Ova jednostavna sintagma na najbolji mogući način opisuje djelovanja Istarske županije – Regione Istriana u području kulture. Sintagma koja se već godinama koristi u političkom govoru u ovom je strateškom planu operacionalizirana kroz pet ciljeva koje je potrebno ostvariti da bi se Istra u području kulture ravnomjerno razvijala i dalje s pravom nosila epitet regije kulture.

Istra je kao kulturni prostor mikrokozmos sačinjen od raznolikih kulturnih izričaja koji su se, unatoč standardizacijama jezika i kulturnih izričaja uopće, sačuvali do danas. Raznolikost Istre vidljiva je i površnom promatraču, u krajobrazu i arhitekturi, jezicima i običajima, organizaciji suvremenog života. Ispod površine ova se raznolikost nadopunjuje beskonačnim nizom oblika kulture i stvara istarski kulturni mozaik čijoj slici pridonosi svaki toponim. Pa ipak, stanovnici i posjetitelji Istre rijetko uspijevaju sagledati ovu sliku u cjelini i usredotočeni su na svoje neposredno okruženje. Zbog toga je u viziji kulturnog razvijanja Istre ključna zadaća otkrivanje mozaika kultura Istre i razvijanje organizacija u kulturi na način da spajaju razasute fragmente u cjelinu nazvanu regija kulture.

Regija kulture prije svega znači kontinuitet u vremenu i prostoru, povezanost sadašnjeg trenutka s onim što je prethodilo i onim što slijedi, svijest o mogućnostima prostora izvan "zidina" grada u kojem živimo. Konkretno to znači povezivanje kulturne specifičnosti Istre kroz difuziju ideja i informacija, uspostavljanje suradničkih modela među akterima u kulturi, reduciranje troškova kroz zajedničku upotrebu infrastrukture, organizacijskih i ljudskih kapaciteta, stvaranje inovativnih pristupa kulturnoj proizvodnji i upotrebu naprednih tehnologija. Kulturni razvitak Istre oslanja se na relativno male subjekte (institucije, udruge, umjetničke organizacije i tvrtke). Zbog toga je za uspjeh koncepta regije kulture ključno među ovim subjektima stvoriti određeni socijalni obrazac, tip ponašanja, koji počiva na razmjeni znanja, dijeljenju resursa i povjerenju.

Da bi Istra bila funkcionalna regija kulture potrebno je razviti mrežu suradnji i međuovisnosti koja će uključivati suvremenu kulturnu proizvodnju, kulturnu baštinu, kulturne industrije, ali i druge sektore – poljoprivrednu, prerađivačku industriju i turizam i, što je možda i najznačajnije, obrazovni i znanstveni sektor. Pritom unutarnja organizacija kulturnog sektora mora biti razvojno orientirana, sklona interdisciplinarnom i međusektorskem radu, mora uvažavati tehnološke, estetske i organizacijske inovacije te mora biti otvorena međunarodnoj suradnji i tržištima.

Misija Istarske županije – Regione Istriana

Razvoj kulturnog sektora u Istri u idućih pet godina treba pridonijeti afirmaciji ideje o regiji kulture i iz toga slijedi modus djelovanja Istarske županije – Regione Istriana u predstojećem razdoblju. Taj modus izražen je kroz tri strategije: umrežavanje i povezivanje kulturnih subjekata, diverzifikaciju resursa tj. korištenje svih ljudskih, organizacijskih, materijalnih i financijskih resursa radi ostvarivanja postavljenih ciljeva i, na koncu, razvoj publike koji shvaćamo kao metodu podizanja standarda života stanovnika Istre.

Uloga Istarske županije – Regione Istriana u afirmaciji istarske kulture određena je zakonskim okvirom Republike Hrvatske, Statutom i drugim aktima Županije te samom strategijom u kojoj su definirane osnovne smjernice njezinog djelovanja u petogodišnjem razdoblju. Istarska županija – Regione Istriana, prema ovoj strategiji, trebala bi olakšati procese umrežavanja i povezivanja, diverzifikaciju resursa i razvoj publike. Cilj je osigurati ravnometran kulturni razvitak Istre i očuvati temeljne vrijednosti izražene u Statutu Istarske županije – Regione Istriana.

Temeljne vrijednosti Istre kao višeetničkog, multikulturalnog i višejezičnog prostora otvorenog prekograničnoj i međunarodnoj suradnji sadržane su u svim aktivnostima i strategijama djelovanja te zbog toga nisu posebno izdvojene. To se odnosi na upotrebu talijanskog jezika, očuvanje autohtonih kulturnih izričaja, osiguravanje dostupnosti kulturnih usluga svim stanov-

nicima Istre i pravo izražavanja, što uključuje i potpunu slobodu kulturnog i umjetničkog izražavanja, uz ograničenje govora mržnje usmjerenog prema drugim zajednicama.

Istarska županija – Regione Istriana tako će u okviru svojih ovlasti djelovanje usmjeriti na ostvarenje ciljeva definiranih strategijom kao i na puno ostvarenje vizije Istre kao regije kulture. Uz to, Istarska županija – Regione Istriana djelovat će proaktivno i na druge subjekte političkog života inicirajući prijedloge na državnoj razini koji će unaprijediti rad kulturnog sektora na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, potičući istarske općine i gradove da svoje djelovanje usmjere u realizaciju programa i projekata te izgradnju infrastrukture koja će dugoročno unaprijediti kulturni standard svih stanovnika Istre.

Ciljevi Istarske kulturne strategije za razdoblje 2014. – 2020. godine

Tri su polazišne točke uključene u definiranje ciljeva Istarske kulturne strategije: vizija kulturnog razvijanja Istarske županije – Regione Istriana, ostvarenje Istarske kulturne strategije za razdoblje od 2009. do 2014. godine i postojeće društvene okolnosti.

Logično, ova se Istarska kulturna strategija nastavlja na prethodnu strategiju za razdoblje od 2009. do 2014., čija je provedba ukazala na prednosti i nedostatke u djelovanju, a omogućila je i izvlačenje određenih pouka. Ono što je prepoznato kao vrijednost prethodne strategije odnosi se prije svega na činjenicu da je suradnja među institucijama, osobito suradnja istarskih muzeja i knjižnica, polučila vrijedne rezultate i da je umrežavanje prepoznato kao metoda koja daje važan doprinos kulturnom razvitku. U prednosti svakako valja ubrojiti i usmjerenost djelovanja odnosno činjenicu da sam strateški dokument pridonosi pozitivnim pomacima u kulturnom životu. Nedostaci prethodne strategije odnose se na preveliki broj postavljenih ciljeva, kao i kompleksnost pojedinih ciljeva odnosno njihovu pretjeranu zahtjevnost. Evaluacija Istarske kulturne strategije koja je prove-

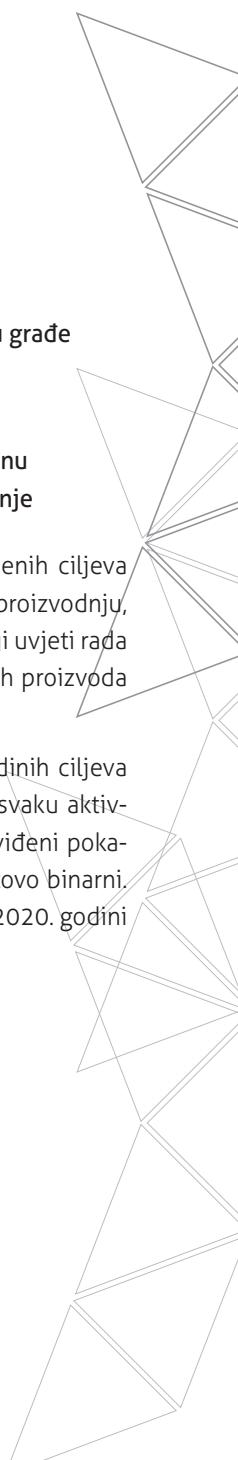

dena 2012. godine ukazala je na potrebu za određivanjem preciznijeg fokusa, kao i na probleme u provedbi vezane uz unaprjeđenje međunarodne suradnje i razvoj kulturne infrastrukture.

Društvene okolnosti u kojima se danas donosi Istarska kulturna strategija bitno su promijenjene u odnosu na vrijeme donošenja prve strategije 2009. godine. Država je u ekonomskoj krizi, proračuni za kulturu smanjeni su na svim razinama, donacije privatnog sektora u kulturu su smanjene, a pojedine kulturne djelatnosti, poput nakladništva, u ozbiljnoj su krizi. S druge strane, otvorene su mogućnosti financiranja kulturne infrastrukture kroz strukturne fondove, kapacitet organizacija za korištenje europskih i drugih međunarodnih fondova je sve veći, a napravljeni su i bitni organizacijski pomaci u stvaranju zajedničkih programa i objedinjavanju usluga u kulturi.

Zbog toga je prilikom definiranja ciljeva ove strategije odlučeno nadovozati se na pozitivna iskustva iz prethodnog razdoblja i pokušati iskoristiti prilike stvorene članstvom u Europskoj uniji. Ciljevi su izrazito ambiciozno postavljeni i njihovo ostvarivanje zahtijeva niz aktivnosti koje traže aktualizaciju svih potencijala kulturnog sektora u Istri, ali i suradnju s drugim sektorima te različitim razinama uprave. Radi ostvarenja ovih ciljeva Istarska županija – Regione Istriana će poduzeti različite strategije djelovanja, primjerene realizaciji pojedinih aktivnosti.

Postavljeno je ukupno pet ciljeva, koji obuhvaćaju široko područje djelovanja, ali su istovremeno vrlo fokusirani s obzirom na željene rezultate i metode rada. Postavljeni ciljevi proizlaze iz same vizije kulturnog razvitka i u pravilu se odnose na unaprjeđenje organizacijskih kapaciteta, zajedničko korištenje infrastrukture i dijeljenje resursa te povećanje interesa javnosti za kulturnu baštinu, rad i proizvode kulturnog sektora. Nakladnička djelatnost je među ciljevima posebno istaknuta zato što je prepoznata izrazita kriza u kojoj se ova djelatnost nalazi te je donesena strateška odluka o potrebi očuvanja i unaprjeđenja nakladništva u Istri.

Pet definiranih ciljeva su:

1. Unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora
2. Unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri
3. Izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe
4. Učinkovitije upravljati kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima
5. Povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje

Aktivnosti koje je potrebno poduzeti radi realizacije postavljenih ciljeva podjednako se odnose na tri ključne točke kulturnog sustava: proizvodnju, distribuciju i recepciju. Na taj način nastoje se osigurati što bolji uvjeti rada u samom kulturnom sektorу, ali i olakšati dostupnost kulturnih proizvoda stanovnicima i posjetiteljima Istre.

Pokazatelji putem kojih će se vidjeti stupanj ostvarenja pojedinih ciljeva definirani su prema predviđenim aktivnostima tako da se za svaku aktivnost predviđa pokazatelj čija je evidencija jednostavna. Predviđeni pokazatelji ne pružaju puno prostora za interpretaciju, nego su gotovo binarni. Na taj način će i sama evaluacija Istarske kulturne strategije u 2020. godini bitno olakšana.

Strategije djelovanja

U svome djelovanju u idućem petogodišnjem razdoblju Istarska županija – Regione Istriana će primjenjivati tri strategije: umrežavanje i povezivanje, diverzifikaciju resursa te razvoj publike i pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti. Razlozi za izbor ovih strategija prvenstveno su vezani uz postojeće društvene okolnosti i status kulture u društvu, prilike za razvijanje kulturnog sektora u suradnji s drugim sektorima i mogućnosti za korištenje sredstava Europske unije te pozitivna iskustva u radu kulturnog sektora.

a/ Umrežavanje i povezivanje

Umrežavanje i povezivanje subjekata koji su nositelji kulturnog života omogućuje stvaranje novih struktura koje dovodi do racionalnijeg korištenja organizacijskih, ljudskih, materijalnih i finansijskih resursa svakog subjekta uključenog u proces povezivanja odnosno umrežavanja. Umrežavanje se ovdje odnosi na suradnju aktera u kulturi koji stvaranjem mrežnih organizacijskih oblika mogu lakše pristupiti različitim sadržajima i dijeliti te sadržaje, mogu zajednički organizirati programsku djelatnost, produkciju i prezentaciju, ojačati pregovaračku poziciju prema drugim sektorima, prema sponzorima i medijima te znatno unaprijediti kulturnu ponudu u sredinama u kojima djeluju.

Umrežavanje je bilo važan instrument djelovanja Istarske županije – Regiona Istriana u prethodnom razdoblju i kroz umrežavanje istarskih muzeja i knjižnica postignuti su važni rezultati u području produkcije izložbi i prezentacije kulturne baštine te unaprjeđenja knjižničnih usluga. Ova pozitivna iskustva potrebno je u navedenim područjima nastaviti, ali ih i prenosititi na druga područja organizacije kulturnog života. Zapravo, potrebno ih je prenijeti gdje god je moguće i gdje postoji volja za suradnjom. Najime, iako subjekti kulturnog života prepoznaju vrijednost umrežavanja, oni istovremeno nisu skloni mijenjati ustaljeni način obavljanja poslova. Rutina je uvek ključna prepreka promjenama. Zbog toga će Istarska županija – Region Istriana razvijati mehanizme putem kojih će djelovati poticajno na procese povezivanja i umrežavanja i tako usmjeriti ponašanje kulturnih aktera.

Mogućnost ostvarivanja neposredne koristi odnosno dodane vrijednosti vjerojatno će potaknuti promjene u smjeru povezivanja i umrežavanja. Mehanizmi poticanja umrežavanja uključuju uvođenje suradnje u kriterije vrednovanja programa na natječaju za javne potrebe u kulturi, sufinanciranje obavljanja administrativnih poslova za kulturno-umjetnička društva koja se odluče na povezivanje i suradnju, sufinanciranje promotivnih aktivnosti suradničkih projekata koji se održavaju na razini cijele Istre i izgradnju infrastrukture kojom će se upravljati kroz suradničke modele. Dakle, umrežavanje će u idućem razdoblju biti važan instrument kulturne politike

Istarske županije – Regione Istriana putem kojeg će se povećati kvaliteta kulturnog života stanovnika i racionalizirati poslovanje aktera u kulturi.

b/ **Diverzifikacija resursa**

Diverzifikacija resursa, prvenstveno financijskih, ključna je strategija u povećanju opsega financiranja u kulturnom sektoru. Naime, uočeno je da je financiranje kulture sve problematičnije iz dva razloga. Prvi je promjena paradigme u kojoj djelujemo, a koja u području kulture traži funkcionalnost u odnosu na ekonomski sustav (otvaranje radnih mesta, doprinos razvoju turizma i industrije i sl.). Drugi razlog je nestabilnost javnih izvora financiranja, koji su bitno smanjeni unazad pet godina, i to na gotovo svim razinama. Među malobrojnim koji nisu smanjili opseg financiranja kulturnog sektora je i Istarska županija – Regione Istriana.

No, unatoč tome što je Istarska županija – Regione Istriana zadržala postoјecu razinu financiranja kulture, u Istri je vidljiv smanjeni priljev javnih sredstava u kulturu, i to zbog smanjenja kulturnog proračuna većine gradova i općina te Ministarstva kulture. Smanjen je i priljev privatnih sredstava koja se dodjeljuju putem sponzorstava i donacija. Ukratko, financiranje kulturnih institucija, udruga, projekata i programa postaje pravi izazov u idućem razdoblju. Zbog toga je nužno razvijati programe u kulturi koji imaju potencijala privući sredstva iz javnih i privatnih izvora koji do sada nisu bili dovoljno korišteni.

Iako je u području kulture Istarska županija – Regione Istriana izrazito uspješna u povlačenju sredstava iz EU-fondova, prvenstveno onih koji se odnose na prekograničnu suradnju, jednak zaključak se ne može izvesti i za pojedinačne kulturne organizacije. Istarska županija – Regione Istriana će zato poduzeti nužne korake da bi vlastita pozitivna iskustva prenijela na kulturne organizacije te će provesti niz mjera koje će ovim organizacijama olakšati pristup tim sredstvima. Te mjere se odnose na edukaciju, uvođenje fonda za pripremu projekata i osiguravanje sredstava za sufinanciranje EU-projekata. Istovremeno će se razvijati i infrastrukturni projekti u kulturi koji

se mogu financirati iz fondova namijenjenih razvoju turističke infrastrukture i ruralnom razvoju. Ovdje je važno napomenuti da je u razvoju ovakvih projekata ključna suradnja s drugim sektorima. Diverzifikacija finansijskih resursa odnosi se i na razvijanje usluga i proizvoda koji imaju tržišni potencijal te će zato Istarska županija – Regione Istria posebno poticati i poduzetničke aktivnosti u kulturi.

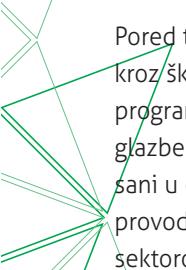
U idućem razdoblju potrebno je djelovati i na učinkovitijem korištenju postojećih materijalnih, ljudskih i organizacijskih resursa. To se ne odnosi samo na resurse koji su dio kulturnog sektora, nego i na potrebu uključivanja ljudi i organizacija iz drugih sektora u razvoj kulturnih programa. Korištenje znanja iz područja kreativnih industrija, dizajna, arhitekture, turizma, marketinga, tehnologije može znatno unaprijediti rad kulturnog sektora. No, to se ne odnosi samo na znanja i ljude, nego i na prostore, opremu i organizacije iz drugih sektora. Sudjelovanje obrazovnog sektora i znanstvene zajednice pokazuje se kao nužnost u realizaciji pojedinih aktivnosti. Stoga će Istarska županija – Regione Istria nastojati povezati različite resurse radi ostvarenja definiranih ciljeva.

C/**Razvoj publike i pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti**

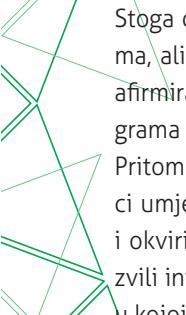
Razvoj publike i pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti je strategija putem koje će se nastojati premostiti jaz između javnosti i djelovanja kulturnog sektora koji nastaje i produbljuje se slabim interesom sredstava informiranja za aktivnosti u kulturi na području Istre. Ovaj problem povezan je s dva procesa. S jedne strane, općenito u medijskom prostoru je sve manje mesta za informacije iz kulture, znanosti pa i zbivanja u svijetu. Medijska konstrukcija zbilje svijet vidi kao suženi prostor dnevne politike, sporta i utjecaja na organizaciju svakodnevnog života. Umjetnost i kultura, izuzev velikih manifestacija i kulturne industrije, oslanjaju se na nedovoljno veliku populaciju korisnika i konzumenata te tako nestaju iz medijskog prostora. S druge strane, u Hrvatskoj je enormna koncentracija medija koji

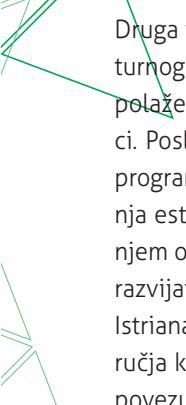
prate kulturu u Zagrebu te zbog ograničenih sredstava ne uspijevaju pratiti događaje izvan njega i na taj način doprinose iskrivljenoj slici o pustoši kulturnih aktivnosti izvan glavnoga grada. Zbog toga će Istarska županija – Region Istarska županija nastaviti podržavati medijske projekte u području kulture koji doprinose informiranosti stanovnika o kulturnim institucijama, udrugama, manifestacijama i događajima u Istri.

Pored toga, uočen je problem obrazovanja iz područja umjetnosti i kulture kroz školski sustav i neformalnu edukaciju. Kreatori hrvatskog obrazovnog programa naprosto nedovoljno vrednuju kulturu te je fond školskih sati iz glazbenog i likovnog odgoja zaista minimalan. Uz to, programi koji su propisani u okviru hrvatskog jezika, poput filmskog i kazališnog obrazovanja, ne provode se na zadovoljavajući način zbog nepovezanosti škola s kulturnim sektorom i nedostatka novca.

Stoga će Istarska županija – Region Istarska županija nastojati u suradnji sa školama, ali i drugim ustanovama, prvenstveno s pučkim otvorenim učilištima, afirmirati odgoj i obrazovanje iz umjetnosti i kulture, i to kroz razvoj programa koji će se realizirati u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama. Pritom će fokus biti na upotrebi novih metoda i tehnologija da bi se dječji umjetnička i kulturna aktivnost približila u njima razumljivim medijima i okvirima te putem programa u kojima i sami mogu sudjelovati da bi razvili interes za umjetničko djelovanje, ali i produbili razumijevanje kulture u kojoj žive.

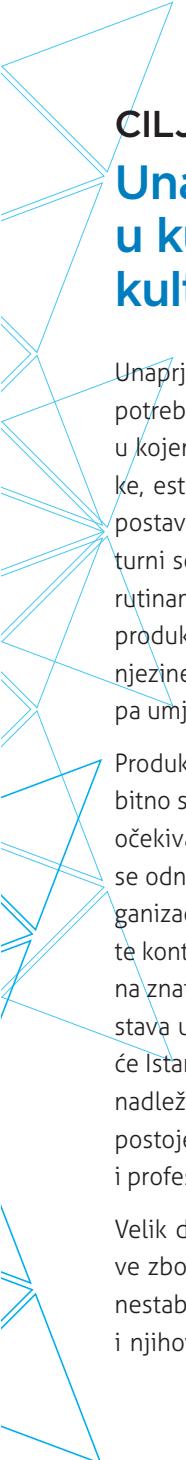
Druga važna točka djelovanja u okviru ove strategije je pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti. Uočeno je da korpus znanja i vještina kojima raspolaže kulturni sektor ne uživa primjereno ugled u široj društvenoj zajednici. Posljedica toga je zaobilaženje kulturnog sektora u kreiranju kulturnih programa, prvenstveno u turističkoj industriji, što često dovodi do snižavanja estetskih standarda. Afirmacijom znanja iz područja kulture, postavljanjem određenih estetskih i producijskih standarda turistički sektor može razvijati kvalitetniji turistički proizvod. Stoga će Istarska županija – Region Istarska županija u svom djelovanju inzistirati na uvažavanju korpusa znanja iz područja kulture prilikom provedbe projekata i organizacije manifestacija koji povezuju turistički, obrazovni, znanstveni i privredni s kulturnim sektorom.

Razrada cijeva

aktivnosti, provoditelji,
očekivani rezultati i pokazatelji

Najjednostavnije rečeno, aktivnosti se odnose na one radnje koje je potrebno poduzeti radi ostvarenja postavljenih ciljeva. Provoditelji aktivnosti su organizacije odgovorne za njihovu provedbu. One su definirane prvenstveno iz pozicije odgovornosti, što otvara mogućnost da pojedine aktivnosti provode i druga upravna tijela ili organizacije, a ne isključivo one koje su navedene na listi provoditelja. Pokazatelji su, pak, sredstvo putem kojega će se u budućnosti mjeriti uspješnost provedenih aktivnosti odnosno utvrditi jesu li provedene i s kojim uspjehom. Očekivani rezultati se odnose na očekivanja od provedenih aktivnosti, to je zapravo odgovor na pitanje što će se dogoditi ako se predviđene aktivnosti i provedu. One zajedno s pokazateljima čine alat za evaluaciju uspješnosti Istarske kulturne strategije.

CILJ 1/

Unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora

Unaprijeđenje rada institucionalnog i neinstitucionalnog kulturnog sektora potrebno je radi održavanja visokog kulturnog standarda u Istri. Okruženje u kojem se nalazi kulturni sektor vrlo je dinamično, a promjene tehnološke, estetske i produkcijske prirode pred sve organizacije u kulturi stalno postavljaju nove izazove na koje je potrebno primjereno odgovoriti. Kulturni sektor naprsto ne može biti statičan i počivati na davno usvojenim rutinama, mora pratiti sve promjene koje se odnose na pristup umjetničkoj produkciji, distribuciji umjetničkih radova te zadovoljiti standarde u načinu njezine prezentacije osiguravajući posjetiteljima primjerene uvjete pristupa umjetničkoj i kulturnoj produkciji.

Producjski standardi, zahvaljujući upotrebi novih metoda i tehnologija, bitno su izmijenjeni, što naravno utječe i na očekivanja stanovnika. Naime, očekivanja stanovnika od organizatora kulturnog života se povećavaju, i to se odnosi na sve kulturne djelatnosti. U takvima uvjetima nužno je svim organizacijama u kulturi osigurati primjerene radne uvjete i potrebno osoblje te kontinuirano usvajanje novih znanja i vještina. Naravno, za to su potrebna znatna finansijska sredstva, a činjenica je da bitna ulaganja javnih sredstava u razvoj kulturnog sektora naprsto nije realno očekivati. Zbog toga će Istarska županija – Region Istriana poduzeti određene mjere iz vlastite nadležnosti da bi koncentrirala sredstva kojima raspolaže u stabilizaciju postojećih aktera u kulturi i njima osigurala što kvalitetnije radne uvjete i profesionalni razvoj.

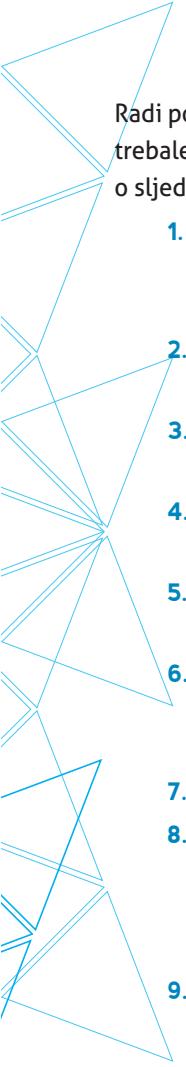
Velik dio organizacija u kulturi nije u stanju obavljati ni temeljne poslove zbog nedostatka ljudi, novca i primjerenih prostora za rad. Osim toga, nestabilnost financiranja programa ne omogućava dugoročno planiranje i njihov razvoj, što predstavlja osobitu teškoću za organizacije koje dje-

luju u području izvaninstitucionalne kulture, koje nemaju osigurana ni osnovna sredstva za redovan rad. Posljedica nedostatka svih resursa nije nestanak kulturnih aktivnosti, nego, naprotiv, hiperprodukcija koja odražava potrebu organizacija da dokažu svoju vrijednost, prisutnost, vidljivost i aktivnost. Na taj se način prikrivaju problemi koji postoje na samoj razini izvedbe programa koja i ne može biti na visokoj razini upravo zbog nedostatka resursa. Naravno, takvo stanje odraz je općeg pogleda na svijet u Hrvatskoj gdje je na cijeni brojnost, statistički iskaz. U kulturi je posljedica toga privid stvaralaštva.

Prepoznajući ovaj problem Istarska županija – Regione Istriana će u idućem razdoblju nastojati podržati prije svega kvalitetan kulturni program i zbog toga će redefinirati način dodjele novca kroz natječaj za javne potrebe u kulturi. Kvaliteta je rastezljiv pojam i zbog toga je nužno uvođenje transparentnih kriterija, kao i razdvajanje različitih kategorija jer je nemoguće isti mjerni sustav primjenjivati na sve kulturne djelatnosti i aktivnosti. Za Istarsku županiju – Regione Istriana je pritom izrazito važno održavanje kulturnog života na cijelom prostoru Istre, jer svi stanovnici Istre imaju jednaka prava na pristup kulturi. No, iz perspektive same vizije kulturnog razvijanja Istre, kao jedinstvene regije, nije nužno forsirati izomorfizam kulturne ponude tako da se jednak ili slična ponuda ponavlja u svakom mjestu. Prioritet je stvarati specifičnu ponudu i ulagati sredstva u njezino unaprjeđivanje.

Očekivani rezultati ostvarenja ovog cilja su:

- ▶ Unaprijeđen rad ustanova u kulturi
- ▶ Unaprijeđen rad udruga u kulturi i povećana stabilnost financiranja njihovih programa

Radi postizanja ovog cilja predviđena je provedba devet aktivnosti koje bi trebale doprinijeti unaprjeđenju rada kulturnog sektora u cjelini. Radi se o sljedećim aktivnostima:

1. Podijeliti osnivačke odgovornosti s Gradom Pulom u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre – Museo storico e navale dell'Istria i Istarskom narodnom kazalištu – Gradskom kazalištu Pula
2. Ustanovama kojima je Županija osnivač osigurati sredstva za zapošljavanje potrebnih radnika
3. Osigurati funkcioniranje zavičajne zbirke u Sveučilišnoj knjižnici u Puli kroz osiguravanje novca za voditelja zbirke
4. Uvesti institucionalne potpore za udruge u kulturi i umjetničke organizacije
5. Razviti program podrške individualnim umjetničkim projektima (1 – 2 godišnje kroz model stipendiranja)
6. Razviti program podrške (fond za EU-projekte) za pripremu europskih kulturnih projekata i osigurati sredstva za njihovo sufinanciranje
7. Razviti program podrške za poduzetništvo u kulturi
8. Redizajnirati natječaj za javne potrebe u kulturi (vesti trogodišnje potpore, preciznije definirati uvjete natječaja, proslijediti povratne informacije o provedenoj evaluaciji korisnicima programa, poticati suradnju institucija i nezavisne kulture)
9. Razviti edukativne programe za djelatnike u kulturi o inovativnim metodama rada s publikom

Podjela osnivačkih odgovornosti odnosno preuzimanje dijela odgovornosti za rad Istarskog narodnog kazališta – Gradskog kazališta Pula i prepuštanje dijela odgovornosti Gradu Puli za rad Povijesnog i pomorskog muzeja Istre – Museo storico e navale dell'Istria razumljiva je odluka jer se na taj način naprsto formalizira stvarno stanje. Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria je od iznimnog značaja za Pulu jer se u njemu čuvaju zbirke koje govore o povijesti grada. Na ovaj način Grad Pula preuzima odgovornost za vlastito nasljeđe i ovaj muzej postaje ujedno i gradski muzej.

Istarsko narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula jedina je kazališna institucija u Istri i od značaja je za razvoj kazališne djelatnosti za cijeli istarski prostor. Preuzimanjem odgovornosti za njegovo funkcioniranje Istarska županija – Regione Istriana dobiva mogućnost usmjeravati rad ovog kazališta prema cijelom prostoru Istre.

Etnografski muzej Istre – Museo etnografico dell'Istria, Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria i Muzej suvremene umjetnosti Istre – Museo d'arte contemporanea dell'Istria imaju jasno određenu misiju utvrđenu osnivačkim aktima i trenutno su suočeni s problemom nedostatka osoblja, što im otežava normalno funkcioniranje. Osim toga, pred ove ustanove se postavljaju novi zadaci koji se odnose na obradu građe i stvaranje zbirki, prezentaciju, olakšavanje pristupa građi i unapređenje informacijskog servisa. Zbog toga je nužno u idućem razdoblju izdvojiti sredstva za popunu radnih mjeseta da bi ove ustanove mogle normalno obavljati svoje zadaće.

Zavičajna zbirka koja je dio Sveučilišne knjižnice u Puli predstavlja važno kulturno naslijeđe i bez nje bi povijest Istre bila okrnjena. Budući da je zavičajna zbirka dio većeg sustava Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli koje je svoje prioritete odredilo u odnosu na potrebe razvoja samog Sveučilišta, ona je u tom sustavu marginalizirana i o njoj ne postoji zadovoljavajuća skrb. Zato će Istarska županija – Regione Istriana u suradnji sa Sveučilištem na odgovarajući način podržati funkcioniranje zbirke. Prvi korak u tom poslu je zapošljavanje voditelja zbirke.

Neinstitucionalni sektor bitno pridonosi dinamici kulturne ponude u Istri, a često nema ni osnovnih sredstava za rad. To je posljedica načina financiranja kulture u Hrvatskoj gdje je razdvojeno financiranje redovnog rada (plaća i materijalnih troškova) od financiranja programa. Stoga je potrebno pronaći načine da se udrugama i umjetničkim organizacijama barem dijelom sufanciraju materijalni troškovi i plaće. To će se provesti putem natječaja tako da se sredstva ulažu u organizacije čiji je doprinos kulturi Istre najvažniji.

Producija samostalnih umjetnika ovisna je o sredstvima koja sami mogu uložiti u svoj rad. Stoga većina samostalnih umjetnika nastoji pronaći zapo-

slenje u onim djelatnostima gdje mogu osigurati sredstva za život. Često su to poslovi u školama, sveučilištima, kulturnim ustanovama i sl. No, budući da je i tržište rada ograničeno, to nije rješenje za sve i zato Istarska županija – Regione Istriana pokreće pilot-program potpore umjetničkoj produkciji samostalnih umjetnika (pisaca, vizualnih i izvedbenih umjetnika, glazbenika i dr.) kroz koji će se osigurati jedna do dvije stipendije godišnje za rad ovih umjetnika. Uvjete ovog natječaja propisat će Istarska županija – Regione Istriana u suradnji s kulturnim vijećima, a potpore će se dodjeljivati u vidu godišnje stipendije za rad.

Prijava projekata na natječaj za sredstva Europske unije Kreativna Europa za mnoge organizacije predstavlja iznimski trošak jer sama priprema projekta zahtijeva određena sredstva, putovanja na sastanke i konzultacije prilikom izrade projektnog prijedloga, a sve je to često nedostupno, pogotovo organizacijama iz neinstitucionalne kulture. Već sama prijava na natječaj predstavlja određeni izazov, ali gotovo isto takav izazov predstavlja i odboren projekt jer je potrebno osigurati sredstva za njegovo sufinsanciranje, a u pravilu se radi o velikim projektima. U Hrvatskoj na razini Ministarstva kulture postoji određeni fond putem kojega se mogu sufinsancirati ovi programi, ali on pokriva od 20 do 30 % potrebnih sredstava. Stoga Istarska županija – Regione Istriana namjerava ustanoviti fond iz kojeg će se moći finansirati priprema projekata i osigurati dio sredstava za sufinsanciranje odborenih projekata. Na taj će se način poticati organizacije iz kulture da prijavljuju projekte na europske natječaje te da kroz ove projekte doprinесу internacionalizaciji i kvaliteti kulturne ponude.

Poduzetništvo u kulturi nalazi se u nezavidnom položaju zbog slabog kulturnog tržišta. Pa ipak, poduzetnički pristup je vrlo važan u kulturi jer se putem njega razvija određena ponuda koja je potrebna građanima, a koja se ne razvija u drugim organizacijskim oblicima. Osim toga, poduzetništvo u kulturi svoje proizvode uglavnom razvija u suradnji s drugim sektorima i u tom smislu predstavlja most prema intersektorskoj suradnji. Da bi potaknula poduzetnički pristup u kulturi, Istarska županija – Regione Istriana će razviti program podrške poduzetništvu u kulturi koji je zamišljen interdisciplinarno i bit će osmišljen u suradnji više županijskih odjela.

Najveći problem natječaja za javne potrebe u kulturi Istarske županije – Regione Istriana su nedostatna sredstva. No, taj se problem u postojećoj gospodarskoj situaciji ne može prevladati. Stoga je u zadanim okvirima potrebno pronaći načine da se raspoloživim sredstvima postignu najveći učinci. Istarska županija – Regione Istriana se prilikom provedbe ovog natječaja vodi dvama načelima – ravnomjernom teritorijalnom rasprostranjenosću kulturnih programa na području cijele Istre i kvalitetom programa. Ova dva načela ostaju kao temeljni principi provedbe natječaja i u budućnosti. No, i u tim okvirima ima prostora za redizajn natječaja koji će se napraviti u suradnji s kulturnim vijećima. Zadani okvir za redizajn natječaja odnosi se na uvođenje višegodišnjih finansijskih potpora dugoročnim projektima, posebno vrednovanje suradnje, osobito suradnje institucionalnog i neinstitucionalnog sektora, te preciznije određivanje natječajnih kategorija. Istarska županija – Regione Istriana je jedno od rijetkih tijela javne vlasti u Hrvatskoj koje ima razrađen sustav evaluacije odobrenih projekata i tu nema potrebe dodatno intervenirati. Potrebno je jedino unaprijediti sustav putem kojega korisnici dobivaju povratnu informaciju o provedenoj evaluaciji.

Budući da je jedna od ključnih strategija djelovanja Istarske županije – Regione Istriana razvoj publike, potrebno je provesti aktivnosti koje će kulturne radnike uputiti u metode razvoja publike. Naravno, ovi programi se već provode na razini svih organizacija u kulturi i zbog toga će Istarska županija – Regione Istriana u idućem razdoblju staviti naglasak na upotrebu inovativnih metoda razvoja publike. Stoga će organizirati edukacijski program putem kojeg će se rad s publikom dodatno unaprijediti.

Provoditelji aktivnosti:

- CILJ 1/AKTIVNOST 1 Istarska županija – Regione Istriana i Grad Pula
- CILJ 1/AKTIVNOST 2 Istarska županija – Regione Istriana
- CILJ 1/AKTIVNOST 3 Istarska županija – Regione Istriana
i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
- CILJ 1/AKTIVNOST 4 Istarska županija – Regione Istriana i Zaklada za poticanje
partnerstva i razvoj civilnog društva
- CILJ 1/AKTIVNOST 5 Istarska županija – Regione Istriana
- CILJ 1/AKTIVNOST 6 Istarska županija – Regione Istriana
- CILJ 1/AKTIVNOST 7 Istarska županija – Regione Istriana
- CILJ 1/AKTIVNOST 8 Istarska županija – Regione Istriana
- CILJ 1/AKTIVNOST 9 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

Pokazatelji:

- ▶ Donošenje novih osnivačkih akata za Povijesni i pomorski muzej Istre
 - Museo storico e navale dell'Istria i Istarsko narodno kazalište
 - Gradska kazališta Pula
- ▶ Zaposleno novo osoblje u županijskim ustanovama,
promijenjena sistematizacija radnih mjesta
- ▶ Zaposlena osoba na mjestu voditelja zavičajne zbirke
Sveučilišne knjižnice u Puli
- ▶ Program institucionalnih potpora za udruge, dodijeljena sredstva
- ▶ Program podrške individualnim umjetničkim programima,
dodijeljena sredstva
- ▶ Program podrške za pripremu europskih projekata, dodijeljena sredstva
- ▶ Program podrške za poduzetništvo u kulturi, dodijeljena sredstva
- ▶ Uvedeno trogodišnje financiranje projekata, dodijeljena sredstva
- ▶ Doneseni novi kriteriji dodjele sredstava putem natječaja za javne
potrebe u kulturi koji uključuju vrednovanje suradnje ustanova
i organizacija nezavisne kulture i provedene evaluacije
- ▶ Proведен program edukacije razvoja publike

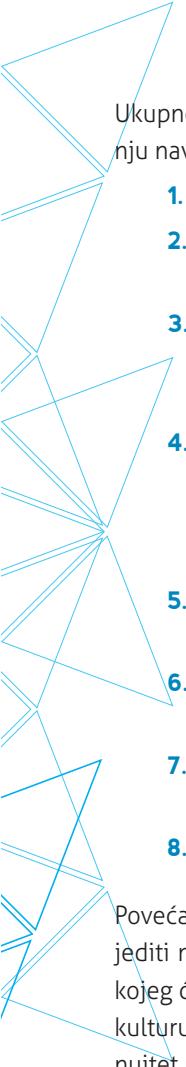
CILJ 2/ **Unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri**

Nakladništvo u Istri je u ozbiljnim problemima, prijeti mu opasnost da potpuno nestane. Niz je razloga za krizu u nakladništvu: nepostojanje knjižarske mreže, smanjene potpore nakladništvu, nezainteresiranost javnosti (prvenstveno medija) za kulturu i književnost. Proces koji se u knjižarskoj djelatnosti odvijao tijekom 90-ih sada se odvija u nakladništvu, a radi se o prepuštanju nakladništva nepostojećem ili nedostupnom tržištu. Kriza u nakladništvu ne odnosi se samo na Istru, nego je slična situacija i na razini Hrvatske. Unatoč tome što je problem daleko širi i dublji, Istarska županija – Regione Istriana će u idućem razdoblju u okviru svojih mogućnosti nastojati poduzeti mjere putem kojih će se očuvati lokalno nakladništvo. Naime, bez lokalnog nakladništva lokalni autori nemaju mogućnost objavljivanja svojih djela, zavičajna produkcija će u potpunosti zamrijeti i na taj način će se izgubiti znanje o zavičaju, izgubit će se intelektualni potencijal sredine, itd. Budući da je čitav niz problema vezan uz nestanak lokalnog nakladništva, za Istarsku županiju – Regione Istriana je pitanje očuvanja pa i unaprjeđivanja nakladništva jedna od ključnih točaka ove strategije.

Mjere koje Istarska županija – Regione Istriana namjerava poduzeti u cilju unaprjeđivanja nakladništva ograničen su dosegom jer sama Županija ne može utjecati na poticanje čitalačke kulture u Istri i razvoj tržišta knjiga. No, može unaprijediti razinu informiranosti građana o objavljenim izdanjima, može razvijati kriterije putem kojih se proširuje doseg distribucije objavljenih izdanja i, naravno, povećati potpore za nakladništvo u Istri. Upravo su to i aktivnosti koje će Istarska županija – Regione Istriana poduzeti u okviru provedbe Istarske kulturne strategije.

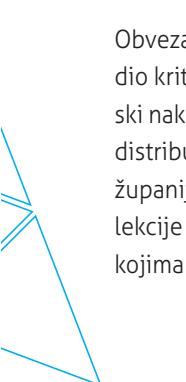
Provđenjem predviđenih aktivnosti očekuju se sljedeći rezultati:

- ▶ Povećana razina informiranosti građana o objavljenim izdanjima
- ▶ Unaprijeđena distribucija izdanja istarskih nakladnika
- ▶ Povećana prodaja izdanja istarskih nakladnika

Ukupno je predviđeno osam aktivnosti koje bi trebale doprinijeti ostvarenju navedenog cilja. Radi se o sljedećim aktivnostima:

- 1.** Povećati finansijske potpore za nakladništvo
- 2.** Uvesti obvezu distribucije objavljenih djela uz potporu putem postojećih distribucijskih kanala (knjižare, internetske knjižare)
- 3.** Na web stranicama portala Kulturistra redovito objavljivati vijesti o novim izdanjima, napraviti register postojećih dostupnih izdanja (uz informaciju o mjestima kupnje)
- 4.** U okviru IKA-e napraviti resursni centar istarskih nakladnika (objaviti informacije o referencama nakladnika i uslugama koje mogu pružiti) te permanentno educirati nakladnike (seminari iz marketinga, korištenja distribucijske mreže, uredničke politike i sl.)
- 5.** U suradnji s istarskim knjižnicama u svakoj knjižnici napraviti stalni izlog novih naslova istarskih nakladnika
- 6.** Poticati prisutnost istarskih nakladnika na ključnim sajmovima (Interliber, Sajam knjige u Istri, Booktiga i dr.)
- 7.** Osigurati prisutnost prikaza novih izdanja u lokalnim medijima (Glas Istre, radijske i TV postaje)
- 8.** Istražiti metode podrške malim nakladnicima u drugim zemljama

Povećanje finansijskih potpora prva je u nizu mjeru koje bi trebale unaprijediti nakladničku djelatnost. Radi se o jednostavnom mehanizmu putem kojeg će se sufinancirati objavljivanje knjiga koje su od značaja za istarsku kulturu, radovi istarskih književnika i znanstvenika, da bi se osigurao kontinuitet nakladničke djelatnosti u Istri.

Obveza distribucije objavljenih djela, vezana uz prvu mjeru, trebala bi postati dio kriterija za dodjelu novca istarskim nakladnicima. Putem ove mjeru istarski nakladnici će biti uvjetovani da distribuiraju svoje naklade kroz postojeće distribucijske lance ako žele ostvariti pravo na finansijsku potporu Istarske županije – Regiona Istriana. Osim toga, radi se o određenom mehanizmu selekcije nakladnika kojima je objavljivanje knjiga primarna djelatnost od onih kojima je usputna i koji ne ulažu u distribuciju objavljenih knjiga.

Portal Kulturistra, koji je sufinanciran sredstvima Istarske županije – Regione Istriana, važna je poluga u informirajući stanovništvo o kulturnim događajima, manifestacijama, organizacijama i projektima u kulturi. Portal će jednostavno biti nadograđen informacijama o objavljenim novim naslovima istarskih nakladnika u formi svojevrsnog registra, a važan dio informacijskog servisa Kulturistre predstavljat će i informacije o prodajnim mjestima i mogućnostima narudžbe ovih izdanja.

Dio istarskih nakladnika ne uspijeva pratiti promjene u pristupu nakladničkom poslu. Sami nakladnici uglavnom ne raspolažu sredstvima za vlastiti profesionalni razvoj i zbog toga će Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana preuzeti na sebe organizaciju edukacije koja će u tom pogledu pomoći nakladnicima. Osim toga, Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana objedinit će informacije o nakladnicima koje će uključivati njihove resurse i registar usluga koje su u mogućnosti pružiti da bi se olakšala komunikacija između nakladnika i potencijalnih korisnika njihovih usluga. U tom smislu IKA će postati svojevrsni resursni centar za istarske nakladnike, preuzimajući na sebe ulogu medijatora i komunikacijskog servisa prema široj društvenoj zajednici.

Istarske knjižnice također će se uključiti u posredovanje informacija o novim izdanjima istarskih nakladnika, i to na način da će na mjestima gdje informiraju svoje korisnike o novim izdanjima izdvojiti poseban izlog koji će biti posvećen istarskim nakladnicima. Na taj način će i korisnici knjižnica, a radi se o velikom broju stanovnika Istre, dobiti neposrednu informaciju o novim izdanjima, što će predstavljati poticaj čitanju tih djela. Radi se o jednostavnoj mjeri čiji će se učinak pokazati kroz duže razdoblje. Ovu aktivnost će koordinirati Istarska županija – Regione Istriana, a svaka knjižnica će biti samostalna u uređivanju izloga.

Istarskim nakladnicima će Istarska županija – Regione Istriana pružiti svu moguću podršku u njihovim nastupima na sajmovima knjiga, koji su velika prilika za promociju naslova, prodaju knjiga i sklapanje novih poslova.

Poput informiranja stanovnika o novim naslovima putem portala Kulturistra, slične aktivnosti odvijat će se i u suradnji s lokalnim medijima, osobito onima koji objavljaju kulturne podiske. Radi se o objavljivanju recenzija, prika-

za i kritika novih naslova. Riječ je o važnom kanalu informiranja čitatelja koji je do sada nedovoljno korišten.

Budući da je lokalno nakladništvo zaista u ozbiljnoj krizi gotovo u cijelom svijetu, potrebno je pratiti primjere uspješnih praksi koje dovode do poboljšanja položaja lokalnih nakladnika. U tu svrhu Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana će napraviti studiju o primjerima dobrih praksi u svijetu i dati preporuke novih mjeru za unaprjeđenje nakladničke djelatnosti u Istri.

Osim ovih mera, nakladnici će moći koristiti i sredstva namijenjena poduzetništvu u kulturi jer samo nakladništvo predstavlja jedan od važnijih segmenta kulturnog poduzetništva.

Provoditelji aktivnosti:

CILJ 2/AKTIVNOST 1 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 2/AKTIVNOST 2 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 2/AKTIVNOST 3 portal Kulturistra

CILJ 2/AKTIVNOST 4 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

CILJ 2/AKTIVNOST 5 Istarska županija – Regione Istriana i gradske knjižnice

CILJ 2/AKTIVNOST 6 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 2/AKTIVNOST 7 Istarska županija – Regione Istriana
u suradnji s lokalnim medijima

CILJ 2/AKTIVNOST 8 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

Pokazatelji:

- ▶ Povećanje sredstava koje Istarska županija – Regione Istriana dodjeljuje istarskim nakladnicima
- ▶ Doneseni novi kriteriji za dodjelu sredstava za nakladničku djelatnost
- ▶ Povećanje broja objavljenih tekstova o novim izdanjima istarskih nakladnika (najave, prikazi, kritike) na portalu Kulturistra i sačinjeni registar postojećih dostupnih izdanja
- ▶ Proveden program edukacije nakladnika
- ▶ Postojanje izloga izdanja istarskih nakladnika u gradskim knjižnicama
- ▶ Povećano sudjelovanje istarskih nakladnika na značajnijim sajmovima knjiga
- ▶ Povećana prisutnost prikaza novih izdanja u lokalnim medijima
- ▶ Napravljena studija o programima podrške lokalnim nakladnicima

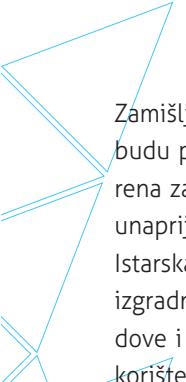
CILJ 3/

Izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe

Obnova i izgradnja nove kulturne infrastrukture uvek je ambiciozan cilj jer zahtjeva dugoročno planiranje i znatna finansijska sredstva. Sukladno trenutnoj ekonomskoj situaciji jasno je da se za obnovu i izgradnju nove kulturne infrastrukture tek djelomično mogu očekivati potpore iz lokalnih izvora financiranja, istarskih općina, gradova i Županije. Zbog toga je u idućem razdoblju potrebno razvijati kvalitetne projekte koji imaju mogućnost financiranja iz fondova Europske unije.

Pritom je potrebno koristiti različite finansijske programe, odnosno sredstva namijenjena različitim razvojnim projektima, od fondova namijenjenih ruralnom razvoju i turističkoj infrastrukturi do fondova namijenjenih općim razvojnim ciljevima. Ovdje je važno napomenuti da Istarska županija – Regione Istriana nije programirala ove fondove, oni su programirani na višim instancama, na razini Europske unije i državnoj razini. Dakle, utjecaj Istarske županije – Regione Istriana na sam okvir ovih fondova bio je minimalan, ali i do sada je u području kulture bila uspješna u korištenju europskih fondova namijenjenih prekograničnoj suradnji. Sada je potrebno ovo pozitivno iskustvo prenijeti na korištenje kompleksnijih, infrastrukturnih fondova.

Odobravanje sredstava iz ovih fondova prije svega prepostavlja kvalitetne projekte, koji mogu dokazati dugoročnu isplativost investicije, njezinu održivost u budućnosti, ali uključuje i proces političkog utjecaja na čemu je potreban angažman svih subjekata političkog života Istre jer, napisljeku, radi se o projektima koji će koristiti svim stanovnicima Istre. Angažman na ostvarenju ovog cilja daleko je najkompleksniji u okviru Istarske kulturne strategije jer se ne odnosi samo na planiranje izgradnje, nego i na plan upravljanja ovom infrastrukturom.

Zamišljeno je da osnivačke odgovornosti za novoizgrađenu infrastrukturu budu podijeljene između više osnivača, da ova infrastruktura bude otvorena za korištenje različitim subjektima kulturnog života da bi se što više unaprijedila njezina iskoristivost i multiplicirali efekti njenog postojanja. Istarska županija – Regione Istriana će preuzeti odgovornost u planiranju izgradnje nove infrastrukture te će pokušati ostvariti utjecaj na istarske gradaove i općine, ali i same organizacije u kulturi da se uključe u osnivanje, korištenje i upravljanje ovom infrastrukturom.

U upravljanju tom infrastrukturom bit će potrebne brojne organizacijske inovacije jer su do sada organizacije u kulturnom sektoru uglavnom funkcionalne dvojako, kao ustanove ustanovljene od tijela uprave ili lokalne samouprave, ili su građani sami osnivali organizacije poput udruga, umjetničkih organizacija ili tvrtki. Radi što kvalitetnijeg funkcioniranja buduće infrastrukture potrebno je stvarati modele koji će koristiti prednosti oba sustava, institucionalnog i izvaninstitucionalnog, i u tom smislu bit će potrebno stvarati nove institucionalne aranžmane koji će uključivati različite varijante partnerstva između tijela uprave, javnih ustanova, udruga i drugih privatnih organizacija.

S obzirom na to da u Hrvatskoj ne postoje takvi institucionalni aranžmani kao ni takva organizacijska kultura, ovim se zapravo pokreće proces stvaranja i nove organizacijske strukture te proces usvajanja nove organizacijske kulture. Ovako ambiciozan cilj i kompleksan zadatak Istarska županija – Regione Istriana postavlja zato što se pokazuje da u okviru postojećih modela naprsto nije moguće realizirati investicije koje su potrebne kulturnom sektoru da bi servisirao potrebe stanovnika i samih aktera u kulturi.

Ostvarenjem ovog cilja očekuje se nekoliko ključnih rezultata:

- ▶ Obnovljena i izgrađena kulturna infrastruktura
- ▶ Pokrenuti novi programi kulturnih ustanova i udruga
 - stalni postavi gradskih muzeja, rezidencijalni programi, produkcija u području novih medija
- ▶ Povećana dostupnost kulturnih usluga, proizvoda i kulturne baštine

Predviđena je provedba ukupno jedanaest aktivnosti koje bi trebale znatno unaprijediti stanje kulturne infrastrukture na prostoru Istre. Radi se o sljedećim aktivnostima:

- 1.** Urediti adekvatan prostor za rad Glazbene škole u Puli
- 2.** Izgraditi zajednički depo za istarske muzeje
- 3.** Izgraditi zajednički depo za istarske knjižnice i Državni arhiv u Pazinu
- 4.** Izgraditi centar za nove medije i tehnologije (rezidencijalno-produkcijski centar)
- 5.** Izgraditi centar Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu (kao rezidencijalno-produkcijski centar za glazbu)
- 6.** Podržati projekt Kulturing te obnovu i uređenje kulturne infrastrukture u Puli
- 7.** Kupiti i održavati bibliobus za područje Istarske županije – Regione Istriana
- 8.** Nastaviti s obnovom objekata od iznimne kulturne vrijednosti
- 9.** Podržati projekt Podzemni grad i uređenje rudnika na području Labinštine
- 10.** Izgraditi muzej glagoljice u Roču ili okolicu
- 11.** Ostvariti dostupnost materijalne kulturne baštine kroz izgradnju centara za posjetitelje (Kuća istarskih fresaka u Draguću, Kuća tradicijskih obrta u Labinu i dr.)

Glazbena škola u Puli godinama djeluje na različitim lokacijama u neadekvatnim prostornim uvjetima. Preduvjet za razvoj ove škole jest njezino smještanje u odgovarajući prostor. Djelovanje Glazbene škole u Puli od interesa je za Istarsku županiju – Regione Istriana jer se radi o jedinoj srednjoj glazbenoj školi na području Istre.

Izgradnja zajedničkih depoa za istarske knjižnice i Državni arhiv u Pazinu te istarske muzeje mjera je koja treba osloboditi prostorne resurse u knjižnicama i muzejima putem skladištenja građe u primjerenim klimatskim i si-

gurnosnim uvjetima. Budući da je gradnja pojedinačnih depoa prezahtjevana investicija za svaku od ovih ustanova, namjera je izgraditi zajedničke depoe koje bi sve ove ustanove mogle koristiti za spremanje građe i oslobođiti prostore u vlastitim ustanovama za prezentacijske programe i razvijanje usluga. Potencijalne koristi od izgradnje zajedničke infrastrukture su iznimno velike i mogu znatno unaprijediti djelatnosti ovih ustanova. Inicijator ovih aktivnosti je Istarska županija – Regione Istriana, ali bez suradnje osnivača, gradova koji su vlasnici ovih ustanova, ustanova i naposljetku Ministarstva kulture ove aktivnosti se ne mogu provesti.

Upotreba novih medija i tehnologija u kulturi svakodnevno napreduje, a Istra i dalje nema adekvatnu instituciju koja se bavi ovim područjem kulture. No, stvaranje nove ustanove, osobito u polju novih medija, je iznimno zahtjevan i skup projekt za koji trenutno nema novca, a otvoreno je i pitanje postojanja ljudskih resursa. Naime, iako u Istri djeluje niz kulturnih radnika koji posjeduju znanja i vještine potrebne za rad u takvim ustanovama, nije izvjesno da bi se oni željeli zaposliti u organizacijama koje počivaju na hijerarhijskoj strukturi. Zbog toga se čini primjerenije krenuti u aktivnost osnivanja centra za nove medije i tehnologije koji bi funkcionirao kao producijsko-rezidencijalni centar s opremljenim studijima u kojima će postojati izvrsni uvjeti za produkciju audiovizualne i novomedijske umjetnosti, otvoren za korištenje svim zainteresiranim istarskim umjetnicima i s razvijenim međunarodnim rezidencijalnim programom.

Centar će funkcionirati po principu umrežene organizacije s vrlo malo vlastitog osoblja čije se funkcioniranje oslanja na suradnju s drugim subjektima kulturnog života, organizacijama i pojedincima. Osnivači centra bi, uz Istarsku županiju – Regione Istriana, bile zainteresirane udruge i općina na čijem teritoriju bi se on izgradio. Centar je zamišljen kao mješovita ustanova, istovremeno producijsko-rezidencijalni i sociokulturalni centar.

Djelovanje Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu važno je za Grožnjan i Istarsku županiju – Regione Istriana jer se radi o jedinstvenom glazbenom edukativnom međunarodnom centru. Daljnje ulaganje u ovaj centar i izgradnja potrebne infrastrukture dodatno će unaprijediti rad HGM-a u Grožnjanu.

žnjanu, a Istarska županija – Regione Istriana će postati jedan od osnivača centra da bi se osigurala kvalitetnija komunikacija između centra Hrvatske glazbene mlađeži i lokalne umjetničke zajednice.

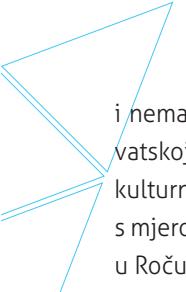
Projekt Kulturing veliki je infrastrukturni zahvat u centru Pule koji obuhvaća i dvije županijske ustanove, Muzej suvremene umjetnosti Istre – Museo d'arte contemporanea dell'Istria i Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria. Podrškom ovom projektu Istarska županija – Regione Istriana dugoročno rješava prostorna pitanja ovih dviju ustanova. No, osim toga projekt Kulturing će doprinijeti pozitivnoj percepцијi kulturne baštine Pule i povećanom interesu javnosti za kulturu.

U Istarskoj županiji – Regione Istriana velik dio teritorija nije pokriven knjižničnim uslugama, a uvođenjem bibliobusne službe odnosno pokretne knjižnice može se riješiti ovaj problem. Kroz bibliobusnu službu ispuniti će se načelo o ostvarivanju prava na informaciju u svim sredinama i za sve korisnike. Model ustrojavanja bibliobusne službe ostvario bi se u suradnji Istarske županije – Regione Istriana, općina i gradova, a projekt bi vodila Gradska knjižnica i čitaonica Pula, koja je nadležna županijska matična služba za narodne i školske knjižnice.

Obnova kulturne baštine na prostoru Istre i dalje je jedna od ključnih aktivnosti koje će se provoditi u suradnji s vlasnicima kulturne baštine i Ministarstvom kulture. Obnovljena i uređena kulturna baština pridonosi uku-
pnom razvitu Istre.

Rudarstvo na području Labinštine u povijesti je bilo jedna od glavnih gospodarskih grana Istre i predstavlja važno socijalno i kulturno naslijeđe Istre. Rudarska infrastruktura danas ima potencijala postati novi pokretač razvoja kroz eksploataciju rudnika kao kulturnog i turističkog odredišta. Zbog toga će Istarska županija – Regione Istriana u idućem petogodišnjem razdoblju dati snažnu podršku inicijativama poput projekta Podzemni grad čiji je cilj afirmacija rudnika u kulturne i turističke namjene.

Glagoljica je važno kulturno naslijeđe ne samo Istre, nego i cijelog prostora jugoistočne Europe. Radi se o pismu koje je svoje duboke materijalne

i nematerijalne tragove ostavilo upravo na prostoru Istre i trenutno u Hrvatskoj ne djeluje nijedna institucija čija je primarna funkcija skrb o ovom kulturnom naslijeđu. Stoga Istarska županija – Regione Istriana u suradnji s mjerodavnim institucijama namjerava osnovati i izgraditi muzej glagoljice u Roču ili nekoj od susjednih općina koje pokažu interes za njegovim osnivanjem. Takav muzej može dati poticaj i ukupnom razvoju općine u kojoj će biti izgrađen.

Bogatstvo materijalne kulturne baštine Istre nije potrebno posebno elaborirati, no potrebno je ukazati na problem nedostupnosti ove baštine stanovnicima i posjetiteljima Istre. Naime, zbog nedostatka informacija o lokalitetima, vrijednosti objekata i mogućnostima posjeta u velikom dijelu ova je baština nedostupna. Zbog toga Istarska županija – Regione Istriana namjerava pokrenuti projekt izgradnje centara za posjetitelje u kojima će se moći dobiti sve potrebne informacije koje će posjetitelje uputiti na lokalitete i pružiti im uvid u vrijednosti istarske baštine. Mreža centara za posjetitelje dodatno će obogatiti i turističku ponudu Istre.

Provoditelji aktivnosti:

CILJ 3/AKTIVNOST 1 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 3/AKTIVNOST 2 Istarska županija – Regione Istriana
u suradnji s gradovima i Ministarstvom kulture

CILJ 3/AKTIVNOST 3 Istarska županija – Regione Istriana
u suradnji s gradovima i Ministarstvom kulture

CILJ 3/AKTIVNOST 4 Istarska županija – Regione Istriana u suradnji sa
zainteresiranom općinom i udrugama iz područja novih medija

CILJ 3/AKTIVNOST 5 Istarska županija – Regione Istriana u suradnji
s Ministarstvom kulture i Hrvatskom glazbenom mladeži

CILJ 3/AKTIVNOST 6 Istarska županija – Regione Istriana i Grad Pula

CILJ 3/AKTIVNOST 7 Gradska knjižnica i čitaonica Pula

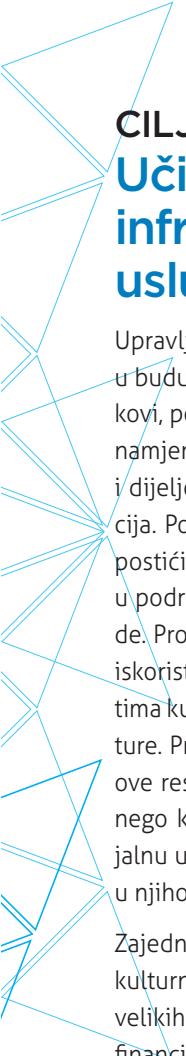
CILJ 3/AKTIVNOST 8 Istarska županija – Regione Istriana
u suradnji s Ministarstvom kulture

CILJ 3/AKTIVNOST 9 Istarska županija – Regione Istriana, Labin Art Express,
Grad Labin i općine s područja Labinštine

- CILJ 3/AKTIVNOST 10** Istarska županija – Regione Istriana u suradnji sa zainteresiranim općinom i mjerodavnim institucijama
- CILJ 3/AKTIVNOST 11** Istarska županija – Regione Istriana u suradnji sa zainteresiranim gradovima i općinama, turističkim zajednicama te mjerodavnim institucijama

Pokazatelji:

- ▶ Glazbena škola useljena u nove prostore
- ▶ Izgrađen zajednički depo za istarske muzeje
- ▶ Izgrađen zajednički depo za istarske knjižnice i Državni arhiv u Pazinu
- ▶ Osnovan i izgrađen centar za nove medije i tehnologije
- ▶ Izgrađen centar HGM-a u Grožnjanu
- ▶ Uložena sredstva u kulturnu infrastrukturu u Puli (MSUI, Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria, INK)
- ▶ Bibliobusna služba u Istarskoj županiji – Regione Istriana
- ▶ Investicije u objekte i spomenike od kulturnog značaja
- ▶ Rudarska okna otvorena za posjetitelje
- ▶ Izgrađen muzej glagoljice
- ▶ Izgrađena mreža centara za posjetitelje

CILJ 4/ Učinkovitije upravljati kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima

Upravljanje kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima u budućnosti bi trebalo biti učinkovitije na način da se racionaliziraju troškovi, poveća iskoristivost infrastrukture i unaprijedi kulturna ponuda. To se namjerava postići umrežavanjem organizacija, kvalitetnijim povezivanjem i dijeljenjem resursa te već spomenutim stvaranjem novog tipa organizacija. Pozitivni učinci umrežavanja istarskih muzeja i knjižnica trebali bi se postići i u drugim područjima organizacije kulturnog života, prvenstveno u području kulturnog amaterizma i u organizaciji filmske i kazališne ponude. Prostorni resursi kojima upravljuju kulturne ustanove kvalitetnije će se iskoristiti otvaranjem mogućnosti korištenja ovih resursa različitim subjektima kulturnog života, prvenstveno organizacijama iz neinstitucionalne kulture. Pritom će se morati postići dogovor s osnivačima javnih ustanova da ove resurse ne promatraju kao izvor samofinanciranja kulturnih ustanova, nego kao resurs kulturne proizvodnje. To naravno ne isključuje komercijalnu upotrebu ovih resursa, ali kulturnu produkciju određuje kao prioritet u njihovu korištenju.

Zajedničkim stvaranjem i dijeljenjem programa treba se postići poboljšanje kulturne ponude uz istovremeno snižavanje troškova programa, a razvojem velikih kulturnih projekata trebao bi se postići isti učinak uz privlačenje finansijskih sredstava iz drugih izvora, Ministarstva kulture, fondova Europejske unije i privatnih donacija/sponzora. U aktivnostima koje vode ostvarenju ovog cilja Istarska županija – Regione Istriana će na sebe preuzeti koordinaciju, a velik broj aktivnosti morat će sama i pokrenuti.

Ostvarivanjem ovog cilja trebali bi se postići sljedeći rezultati:

- ▶ Unaprijeđen rad u području kulturnog amaterizma
- ▶ Osigurana stabilnost nezavisne umjetničke produkcije
- ▶ Povećana kvaliteta kulturne ponude

Potrebno je provesti devet aktivnosti da bi se zadani cilj i ostvario. Radi se o sljedećim aktivnostima:

- 1.** Podržati kulturni amaterizam kroz financiranje profesionalnog vodstva i opreme (glazbala i nošnji) i umrežavanje KUD-ova
- 2.** Podržati rad Mediteranskog kiparskog simpozija kroz novi model upravljanja
- 3.** Podržati nezavisnu kazališnu produkciju kroz osiguravanje prostora za rad (u suradnji s Istarskim narodnim kazalištem – Gradskim kazalištem Pula i pučkim otvorenim učilištima)
- 4.** Stvoriti kinoprikazivačku mrežu i povezati program kazališnih gostovanja (izvan turističke sezone) u Istri kroz umrežavanje POU-a
- 5.** Podržati velike inkluzivne i integracijske projekte s europskom dimenzijom (obilježavanje značajnih obljetnica poput stogodišnjice Prvog svjetskog rata, predstavljanje istarske kulture u europskim regijama, europska prijestolnica kulture i sl.) koji imaju potencijala privući sredstva iz Europske unije
- 6.** U suradnji s turističkim sektorom razviti turističke rute kroz istarsku baštinu (centri za posjetitelje kao ključne točke u ovim rutama)
- 7.** Koordinirati finansijska ulaganja različitih razina vlasti (Ministarstvo kulture, Županija, gradovi i općine) u prioritetne programe
- 8.** Provesti pripreme za osnivanje regionalnog zavoda za zaštitu spomenika
- 9.** Podržati filmsku produkciju na području Istre

Kulturni amaterizam važna je kulturna djelatnost kroz koju mladi i odrasli stanovnici dolaze u dodir s kulturnom baštinom, a u manjim mjestima KUD-ovi predstavljaju okosnicu ukupnog kulturnog života. Rad kulturno-umjetničkih društava počiva na entuzijazmu pojedinaca, zaljubljenika u umjetničko stvaralaštvo i kulturnu baštinu. Danas ove organizacije nisu prilagođene novim društvenim uvjetima, ne uspijevaju odgovoriti na administrativne zahtjeve rada u kulturi i ne uspijevaju pratiti nove tendencije u edukaciji i izvedbi. Posljedica toga je opadanje broja članova KUD-ova i publike.

Istarska županija – Regione Istriana prepoznaće važnost ovih organizacija za kulturu i kvalitetu života u Istri i namjerava inicirati umrežavanje KUD-ova kroz koje će im osigurati i administrativno-tehničku pomoć te dati poticaj njihovom razvoju kroz edukacijske programe, konzultacije i osiguravanje profesionalnog vodstva gdje se ukaže potreba.

Rad Mediteranskog kiparskog simpozija zadužio je istarsku kulturu, a i dalje uključuje veliki potencijal umjetničkog stvaralaštva i uređenja krajobraza. Budući da se dosadašnja organizacijska struktura MKS-a pokazala nepri-mjerenom, Istarska županija – Regione Istriana će u suradnji s Gradom La-binom i Općinom Sveta Nedelja dati punu podršku organizacijskoj transfor-maciji i dalnjem radu MKS-a.

Nezavisna kazališna produkcija, kao dio neinstitucionalne kulture, zahtijeva za svoj rad značajne prostorne resurse i opremu. Organizacijama koje rade u ovom području nemoguće je osigurati potrebne uvjete za rad bez surad-nje s ustanovama koje raspolažu potrebnim prostorima i opremom. Zbog toga će Istarska županija – Regione Istriana nastojati povezati djelovanje ovih organizacija, a njihova suradnja bit će vrednovana i u okviru kriterija natječaja za javne potrebe u kulturi. Ovo povezivanje dovest će do bolje iskoristivosti resursa kojima upravljaju javne ustanove, unaprijedit će rad ovih organizacija i na koncu dovesti do kvalitetnije kulturne ponude u Istri.

Suradnja pučkih otvorenih učilišta na programskoj razmjeni u nekoliko je navrata provedena i dala je zadovoljavajuće rezultate, no nikada nije ostva-ren njen kontinuitet. Razlozi nepostojanja kontinuiteta su vrlo jednostavni, nitko se time nije sustavno bavio i zbog toga Istarska županija – Regio-ne Istriana na sebe preuzima odgovornost za organiziranje sustava unutar kojeg će ovi akteri pronaći motiv za programsку razmjenu, prvenstveno u području organizacije filmskog i kazališnog programa.

Veliki integracijski projekti koji imaju potencijal dobiti finansijsku potporu iz sredstava Europske unije i Ministarstva kulture te privući pažnju spon-zora posebno su značajni u vremenima finansijske oskudice. Kreiranje ova-kvih projekata zahtijeva intenzivnu komunikaciju, spremnost na suradnju i znanje iz projektnog menadžmenta, no prije svega potrebna je inicijativa.

Ovako veliki projekti uvek se moraju uklopiti u neki širi okvir interesa, kao što je to bilo u slučaju obilježavanja stogodišnjice početka Prvog svjetskog rata. Dakle, oni su usmjereni širim društvenim interesom i taj interes je važno prepoznati. Istarska županija – Regione Istria će inicirati takve projekte temeljene na širem društvenom interesu i u njih će uključiti organizacije koje po svom profilu mogu pridonijeti realizaciji takvih projekata.

Centri za posjetitelje mogu imati važnu ulogu u razvoju turističke ponude. Radi se o infrastrukturni koja će biti otvorena za korištenje turističkom sektoru, koji bi je trebao uključiti u turističku ponudu razvojem ruta kroz istarsku kulturnu baštinu.

Veliki projekti u kulturi uvek ovise o više izvora financiranja, koji pak često imaju različito viđenje, kriterije i izbor prioriteta. Zbog toga je potreban određeni komunikacijski napor da bi projekti, koji su izrazito važni za Istarsku županiju – Regione Istria, zaista i dobili sredstva iz različitih finansijskih izvora. U tom smislu uloga Istarske županije – Regione Istria je koordinacija različitih razina uprave i postizanje sinergijskog učinka u financiranju prioritetnih programa.

U području skrbi za kulturnu baštinu pokazuje se potreba za obavljanjem funkcija koje Konzervatorski odjel Ministarstva kulture više ne uspijeva obavljati. Prije svega radi se o izradi konzervatorskih podloga, informiranju i savjetovanju građana. Zbog toga je u idućem razdoblju potrebno pronaći institucionalni model koji će dugoročno doprinositi istraživanju i zaštiti kulturne baštine Istre. No, budući da se radi o kompleksnom i skupom zahtjevu, Istarska županija – Regione Istria će provesti analizu isplativosti funkcioniranja regionalnog zavoda za zaštitu spomenika i te podatke dati na uvid javnosti da bi se što kvalitetnije pripremila odluka o njegovom osnivanju ili pak krenulo u potragu za drugim, primjerenojim, modelom.

Istra je kao lokacija izrazito privlačna filmskoj industriji, ali u njoj ne postoji servis koji bi olakšao pronalaženje lokacija, dobivanje potrebnih dozvola za snimanje i pružio logističku potporu filmskim ekipama. Zbog toga će u idućem petogodišnjem razdoblju Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istria intenzivno raditi na formiranju takvog servisa u okviru vlastite

organizacijske strukture te na taj način doprinijeti razvitku Istre kao filmske lokacije. Učinci takve mjere su višestruki, i to ne samo kao poticaj razvoju logistike za filmsku produkciju, nego i za turistički sektor putem obavljanja usluga i promocije.

Provoditelji aktivnosti:

CILJ 4/AKTIVNOST 1 Istarska županija – Regione Istriana u suradnji s KUD-ovima

CILJ 4/AKTIVNOST 2 Istarska županija – Regione Istriana,
Grad Labin, Općina Sveta Nedelja

CILJ 4/AKTIVNOST 3 Istarsko narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula
i zainteresirana pučka otvorena učilišta

CILJ 4/AKTIVNOST 4 Istarska županija – Regione Istriana, Pula Film Festival,
zainteresirana pučka otvorena učilišta i Istarsko
narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula

CILJ 4/AKTIVNOST 5 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 4/AKTIVNOST 6 Turistička zajednica Istarske županije,
Koordinacija istarskih muzeja

CILJ 4/AKTIVNOST 7 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 4/AKTIVNOST 8 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 4/AKTIVNOST 9 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

Pokazatelji:

- ▶ Osnovan savez KUD-ova Istre
- ▶ Aktivni rad Mediteranskog kiparskog simpozija
- ▶ Povećan broj nezavisnih kazališnih produkcija
nastalih u suradnji s ustanovama u kulturi
- ▶ Kontinuiran filmski program u nekolicini istarskih gradova nastao u suradnji
Pula Film Festivala i POU-a i kontinuirana kazališna ponuda izvan turističke
sezone u nekolicini istarskih gradova nastala u suradnji INK-a i POU-a
- ▶ Pokrenut veliki integracijski projekt koji uključuje više aktera u kulturi
(ustanova i udruga)
- ▶ Pokrenuta turistička ruta kroz istarsku kulturnu baštinu
- ▶ Usuglašena finansijska potpora prioritetnim programima
- ▶ Dostupna studija o isplativosti osnivanja
regionalnog zavoda za zaštitu spomenika
- ▶ Formiran servis za podršku filmskoj produkciji na području Istre

CILJ 5/

Povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje

Mobilnost stanovnika i protok informacija se ubrzavaju, lokalna produkcija promatra se u odnosu na globalne trendove i tijekove, globalne kulturne industrije kapilarno se šire kroz distribucijske sustave, što sve zajedno postavlja nove izazove pred aktore u kulturi. Zbog toga je izrazito važno pronaći konkurenčku prednost lokalne kulturne produkcije i razvijati profiliran program koji ima potencijala privući interes javnosti. Dakle, u samo stvaranje programa potrebno je ugraditi elemente razvoja publike, i to one elemente koji počivaju na participaciji građana, posredovanju značenja bliskih i vrijednih lokalnoj zajednici, koji u sebi sadrže obrazovne elemente i potiču kreativno sudjelovanje u kulturi umjesto pasivne konzumacije.

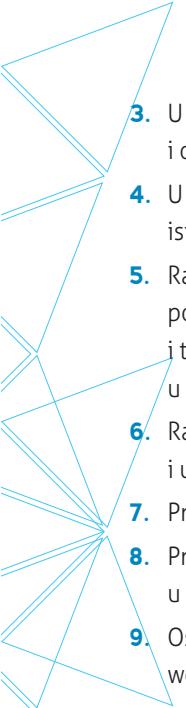
Istarska županija – Regione Istriana si je stoga postavila za cilj povećanje interesa javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu kulturnu produkciju uz istovremeno produbljivanje razumijevanja kulture koja nas okružuje, bilo da je baštinja ili netom stvorena. Osim toga, cilj je poticati sudjelovanje građana, osobito djece i mladih, u kreativnim procesima.

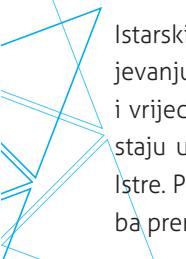
Očekivani rezultati nakon ostvarenja ovog cilja su:

- ▶ Povećani interes javnosti za kulturnu baštinu Istre
- ▶ Povećani interes javnosti za suvremenu kulturnu i umjetničku produkciju

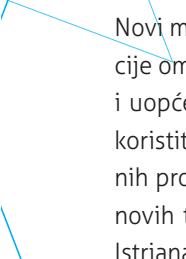
Radi ostvarenja ovog cilja zamišljena je provedba deset aktivnosti. Radi se o sljedećim aktivnostima:

1. Podržati prezentacijske programe kulturne baštine ostvarene kroz suradnju istarskih muzeja
2. Provesti program obrazovanja za korištenje novih medija i tehnologija u području kulture i umjetnosti (u suradnji s udružama)

-
- 3.** U suradnji sa znanstvenom zajednicom provesti potrebna istraživanja i objaviti rječnik istarskih dijalekata
 - 4.** U suradnji sa znanstvenom zajednicom provesti sveobuhvatno istraživanje o kulturnim navikama stanovništva Istre
 - 5.** Razviti inovativne metode razvoja publike (razvoj novih formata poput igara i drugih participativnih modela, korištenje novih medija i tehnologija, uvođenje sustava "El Sistema" u rad s mladima u području glazbene edukacije i sl.)
 - 6.** Razviti programe cjeloživotnog obrazovanja u području kulture i umjetnosti (u suradnji s POU-ima)
 - 7.** Provesti program zavičajne nastave u vrtićima i školama
 - 8.** Provesti program razvoja publike za učenike osnovnih i srednjih škola u suradnji s lokalnom umjetničkom zajednicom
 - 9.** Ostvariti dostupnost nematerijalne kulturne baštine – edukacija, web portali, savjetodavna funkcija CENKI-ja
 - 10.** Podržati medijske projekte u kulturi (Kulturistra, Kultivator, Artistra i dr.)

Istarski muzeji kroz pojedinačne i zajedničke projekte pridonose razumevanju kulturne baštine i tradicije koja i dalje oblikuje naš način života i vrijednosti. Osobito veliku pažnju javnosti privlače veći projekti koji nastaju u suradnji, koji su tematski organizirani i pokrivaju cijelo područje Istre. Pozitivna iskustva iz proteklog petogodišnjeg razdoblja naprsto treba prenijeti i u budućnost.

Novi mediji i tehnologije danas oblikuju kulturni krajobraz, različite aplikacije omogućuju neposredan prijenos informacija, pristup bazama podataka i uopće snalaženje u kulturnom prostoru. Stoga je ove tehnologije važno koristiti u redovitom radu kulturnih ustanova i prilikom stvaranja kulturnih programa. Prvi korak u tom smjeru je prijenos znanja o mogućnostima novih tehnologija i zato će Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana provesti program edukacije iz tog područja.

Istarski dijalekti predstavljaju važnu nematerijalnu baštinu koja zbog standardizacije jezika i sve veće potrebe za upotrebom nove terminologije

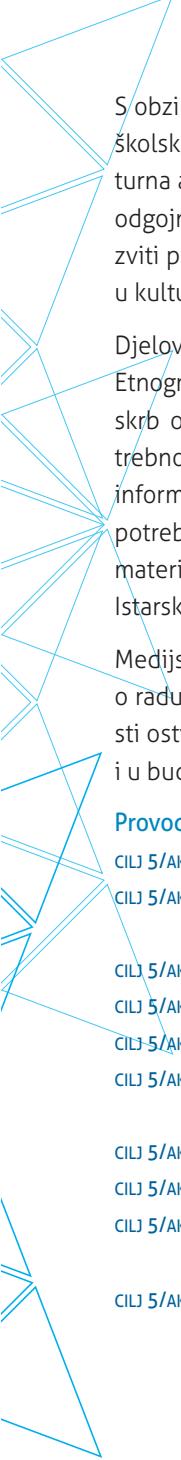
polako odumire. Zbog toga je potrebno poduzeti mjere da bi se sačuvalo i učinilo dostupnim znanje o dijalektima. Ukratko, to znači potrebu za provedbom istraživanja o dijalektima i objavljivanje enciklopedijskog rječnika istarskih dijalekata. Pritom je za ovo istraživanje potrebno koristiti postojeće rezultate i već provedena istraživanja, naravno ako su obavljena na primjeren način.

Kulturne navike stanovnika Istre predstavljaju nepoznanicu jer se takva istraživanja rijetko poduzimaju zbog skupe metodologije prikupljanja informacija i obrade podataka. No, Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana će nastojati u idućem petogodišnjem razdoblju pronaći sredstva za provedbu ovog istraživanja da bi se u budućnosti kulturni razvitak Istre mogao planirati u skladu s potrebama i navikama stanovnika.

Razvoj publike je ključna strategija djelovanja Istarske županije – Regiona Istriana u idućem razdoblju. U tom razvoju potrebno je koristiti različite metode, a Istarska županija – Region Istriana će nastojati razviti niz inovativnih metoda korištenjem različitih alata, od participativnih radionica, igara, animacije, web i mobilnih aplikacija pa do prijenosa uspješnih metoda iz drugih zemalja. Zbog toga će se Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana između ostalog fokusirati na primjenu ovih metoda.

Prilikom osmišljavanja programa razvoja publike potrebno je razmišljati o različitim potrebama različitih ciljnih skupina. Osobe srednje i starije dobi često su zanemarene u takvim programima, a postoji niz mogućnosti razvoja programa cjeloživotnog učenja u području kulture i umjetnosti. U razvoju ovih programa Istarska županija – Region Istriana nastojat će koristiti sredstva Europske unije, a programe će osmišljavati u suradnji s pućkim otvorenim učilištima.

Zavičajna nastava je jedna od ključnih aktivnosti koje će produbiti razumijevanje kulturne baštine i kulture Istre. Pilot-program provedbe nastave u vrtićima i osnovnim školama već je osmišljen, Istarska županija – Region Istriana će uskoro početi s njegovom provedbom, a u to će uključiti što veći broj odgojno-obrazovnih ustanova.

S obzirom na to da je prijenos znanja iz područja kulture i umjetnosti kroz školski sustav zanemaren, u idućem petogodišnjem razdoblju Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana će u suradnji sa zainteresiranim odgojno-obrazovnim ustanovama i lokalnom umjetničkom zajednicom razviti program putem kojega će učenike poticati na praćenje i sudjelovanje u kulturnim aktivnostima.

Djelovanje Centra za nematerijalnu kulturu Istre, koji funkcionira kao dio Etnografskog muzeja Istre – Museo etnografico dell'Istria, unaprijedilo je skrb o nematerijalnoj kulturi Istre. U sljedećoj fazi razvoja CENKI-ja potrebno je dodatno unaprijediti njegovu savjetodavnu ulogu i razviti njegov informacijski servis. Naravno, da bi mogao obavljati namijenjene zadaće, potrebno je zaposliti i potrebne stručnjake. U svakom slučaju, skrb o nematerijalnoj kulturi kroz rad CENKI-ja i dalje će biti važan prioritet u radu Istarske županije – Regione Istriana.

Medijski projekti u kulturi značajno doprinose informiranosti stanovništva o radu kulturnog sektora. Bez kvalitetne informiranosti nema ni mogućnosti ostvarenja ovog cilja i zbog toga će se ovim projektima pružati podrška i u budućnosti.

Provoditelji aktivnosti:

CILJ 5/AKTIVNOST 1 Koordinacija istarskih muzeja

CILJ 5/AKTIVNOST 2 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana
u suradnji s udružama iz područja novih medija

CILJ 5/AKTIVNOST 3 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 5/AKTIVNOST 4 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

CILJ 5/AKTIVNOST 5 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

CILJ 5/AKTIVNOST 6 Istarska županija – Regione Istriana u suradnji
sa zainteresiranim pučkim otvorenim učilištima

CILJ 5/AKTIVNOST 7 Istarska županija – Regione Istriana

CILJ 5/AKTIVNOST 8 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

CILJ 5/AKTIVNOST 9 Etnografski muzej Istre – Museo etnografico dell'Istria
/Centar za nematerijalnu kulturu Istre

CILJ 5/AKTIVNOST 10 Istarska županija – Regione Istriana u suradnji s medijskim
kućama i udružama koje provode medijske projekte

Pokazatelji:

- ▶ Provedeni zajednički projekti istarskih muzeja
- ▶ Proведен program obrazovanja kulturnih radnika za korištenje novih medija i tehnologija
- ▶ Provedeno istraživanje o istarskim dijalektima
- ▶ Provedeno istraživanje o kulturnim navikama stanovništva Istre
- ▶ Uložena sredstva u inovativne metode razvoja publike, prisutnost ovih metoda u praksi
- ▶ Povećan broj programa cjeloživotnog obrazovanja iz područja kulture i umjetnosti
- ▶ Broj vrtića i škola u kojima se provodi program zavičajne nastave
- ▶ Broj škola u kojima se provodi program razvoja publike
- ▶ Proširenje djelatnosti Centra za nematerijalnu kulturu Istre
- ▶ Uložena sredstva u medijske projekte

ULJEPLJIVANJE

ISTARSKE KULTURNE STRATEGIJE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020. GODINE

VIZIJA STRATEŠKOG RAZVOJA

Istra – regija kulture. Razvoj kulturnog sektora u Istri u idućih pet godina treba pridonijeti afirmaciji ideje o regiji kulture. Regiju kulture vidimo kao prostor kontinuirane kvalitetne i raznovrsne kulturne produkcije, kako u izrazu tako i u pristupu, koja je dostupna građanima i posjetiteljima. Regija kulture je prostor povezanih čvršća kulturne proizvodnje koji stanovnici Istre doživljavaju kao jedinstven sustav.

STRATEGIJE DJELOVANJA

- ▷ Umrežavanje i povezivanje
- ▷ Diverzifikacija resursa
- ▷ Razvoj publike i pozicioniranje kulturnog sektora u javnosti

CILJEVI

- ▷ Unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora
- ▷ Unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri
- ▷ Izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe
- ▷ Učinkovitije upravljanje kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima
- ▷ Povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje

SINTETSKI PRIKAZ STRATEŠKOG PLANA

Unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora

AKTIVNOSTI

1. Podjeliti osnivačke odgovornosti s Gradom Pulum u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre – Museo storico e navale dell'Istria i Istarskem narodnom kazalištu – Gradskom kazalištu Pula
2. Ustanovama kojima je Županija osnivač osigurati sredstva za zapošljavanje potrebnih radnika
3. Osigurati funkcionaliranje zavičajne zbirke u Sveučilišnoj knjižnici u Puli kroz osiguranje novca za voditelja zbirke
4. Uvesti institucionalne potpore za udruge u kulturi i umjetničke organizacije
5. Razviti program podrške individualnim umjetničkim projektima (1 – 2 godišnje kroz model stipendiranja)
6. Razviti program podrške (fond za EU-projekte) za pripremu europskih kulturnih projekata i osigurati sredstva za njihovo sufinanciranje
7. Razviti program podrške za poduzetništvo u kulturi
8. Redizinjirati natječaj za javne potrebe u kulturi (uvesti trogodišnje potpore, precinje definirati uvjete natječaja, proslijediti povratne informacije o provedenoj evaluaciji korisnicima programa, poticati suradnju institucija i nezavisne kulture)
9. Razviti edukativne programe za djelatnike u kulturi o inovativnim metodama rada s publikom

PROVODITELJI AKTIVNOSTI

- CILJ 1/AKTIVNOST 1 Istarska Županija – Regione Istria i Grad Pula
CILJ 1/AKTIVNOST 2 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 1/AKTIVNOST 3 Istarska Županija – Regione Istria i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
CILJ 1/AKTIVNOST 4 Istarska Županija – Regione Istria i Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva
CILJ 1/AKTIVNOST 5 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 1/AKTIVNOST 6 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 1/AKTIVNOST 7 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 1/AKTIVNOST 8 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 1/AKTIVNOST 9 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

OČEKIVANI REZULTATI

- ▷ Unaprijediti rad ustanova u kulturi
- ▷ Unaprijediti rad udruga u kulturi i povećana stabilnost financiranja njihovih programa

POKAZATELJI

- ▷ Donošenje novih osnivačkih akata za Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria i Istarsko narodno kazalište Gradsko kazalište Pula
- ▷ Zapošljeno novo osoblje u županijskim ustanovama, promjenjena sistematizacija radnih mjestâ
- ▷ Zapošljena osoba na mjestu voditelja zavičajne zbirke Sveučilišne knjižnice u Puli
- ▷ Program institucionalnih potpora za udruge, dodjeljena sredstva
- ▷ Program podrške individualnim umjetničkim programima, dodjeljena sredstva
- ▷ Program podrške za pripremu europskih projekata, dodjeljena sredstva
- ▷ Program podrške za poduzetništvo u kulturi, dodjeljena sredstva
- ▷ Uvedeno trogodišnje financiranje projekata, dodjeljena sredstva
- ▷ Doneseni novi kriteriji dodjele sredstava putem natječaja za javne potrebe u kulturi koji uključuju vrednovanje suradnje ustanova i organizacija nezavisne kulture i provedene evaluacije
- ▷ Proveden program edukacije razvoja publike

Unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri

AKTIVNOSTI

1. Povećati finansijske potpore za nakladništvo
2. Uvesti obveznu distribuciju objavljenih djela uz potporu putem postojećih distribucijskih kanala (knjižare, internetske knjižare)
3. Na web stranicama portala Kulturista redovito objavljivati vijesti o novim izdanjima, napraviti registar postojećih dostupnih izdanja (uz informaciju o mjestima kupnje)
4. U okviru IKA-e napraviti resursni centar istarskih nakladnika (objaviti informacije o referencama nakladnika i uslugama koje mogu pružiti) te permanentno educirati nakladnike (seminari iz marketinga, korištenja distribucijske mreže, uredničke politike i sl.)
5. U suradnji s istarskim knjižnicama u svakoj knjižnici napraviti stalni izložbi novih naslova istarskih nakladnika
6. Poticati prisutnost istarskih nakladnika na ključnim sajmovima (Interliber, Sajam knjige u Istri, Booktiga i dr.)
7. Osigurati prisutnost prikaza novih izdanja u lokalnim medijima (Glas Istre, radijske i TV postaje)
8. Istražiti metode podrške malim nakladnicima u drugim zemljama

PROVODITELJI AKTIVNOSTI

- CILJ 2/AKTIVNOST 1 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 2/AKTIVNOST 2 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 2/AKTIVNOST 3 Istarska Županija – Regione Istria i suradnji s gradovima i Ministarstvom kulture
CILJ 2/AKTIVNOST 4 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim općinama i udruženima iz područja novih medija
- CILJ 3/AKTIVNOST 5 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s Ministarstvom kulture i Hrvatskom glazbenom mlađez
CILJ 3/AKTIVNOST 6 Gradska knjižnica i čitaonica Pula
CILJ 3/AKTIVNOST 8 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s Ministarstvom kulture
CILJ 3/AKTIVNOST 9 Istarska Županija – Regione Istria, Labin Art Express, Grad Labin i općine s područja Labinštine
CILJ 3/AKTIVNOST 10 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim općinom i mjerodavnim institucijama
- CILJ 3/AKTIVNOST 11 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim gradovima i općinama, turističkim zajednicama te mjerodavnim institucijama

OČEKIVANI REZULTATI

- ▷ Povećana razina informiranosti građana o objavljenim izdanjima
- ▷ Unaprijedena distribucija izdanja istarskih nakladnika
- ▷ Povećana prodaja izdanja istarskih nakladnica

POKAZATELJI

- ▷ Povećanje sredstava koje Istarska Županija – Regione Istria dodjeljuje istarskim nakladnicima
- ▷ Doneseni novi kriteriji za dodjelu sredstava za nakladničku djelatnost
- ▷ Povećanje broja objavljenih tekstova o novim izdanjima istarskih nakladnika (najave, prikazi, kritike) na portalu Kulturista i sačinjeni registar postojećih dostupnih izdanja
- ▷ Proveden program edukacije za nakladnike
- ▷ Povećano sudjelovanje istarskih nakladnika na značajnim sajmovima knjiga
- ▷ Postojanje izložba izdanja istarskih nakladnika u gradskim knjižnicama
- ▷ Povećana prisutnost prikaza novih izdanja u lokalnim medijima
- ▷ Napravljena studija o programima podrške lokalnim nakladnicima

Izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe

AKTIVNOSTI

1. Urediti adekvatan prostor za rad Glasbene škole u Puli
2. Izgraditi zajednički depo za istarske muzeje
3. Izgraditi zajednički depo za istarske knjižnice i Državni arhiv u Pazinu
4. Izgraditi centar za nove medije i tehnologije (rezidencijsko-producijski centar)
5. Izgraditi centar hrvatske glazbene mlađez u Grožnjanu (kao rezidencijsko-producijski centar za glazbu)
6. Poduzeti projekt Kulturing te obnovu i uređenje kulturne infrastrukture u Puli
7. Kupiti i održavati biblioteku za područje Istarske Županije
8. Nastaviti s obnovom objekata od iznimne kulturne vrijednosti
9. Poduzeti projekt Podzemni grad i uređenje rudnika na području Labinštine
10. Izgraditi muzej glagolice u Roču ili okolicu
11. Ostvariti dostupnost materijalne kulturne baštine kroz izgradnju centara za posjetitelje (Kuća istarskih fresaka u Draguču, Kuća tradicijskih obra u Labini i dr.)

PROVODITELJI AKTIVNOSTI

- CILJ 3/AKTIVNOST 1 Istarska Županija – Regione Istria
CILJ 3/AKTIVNOST 2 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s gradovima i Ministarstvom kulture
CILJ 3/AKTIVNOST 3 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s gradovima i Ministarstvom kulture
CILJ 3/AKTIVNOST 4 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim općinama i udruženima iz područja novih medija
- CILJ 3/AKTIVNOST 5 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s Ministarstvom kulture i Hrvatskom glazbenom mlađez
CILJ 3/AKTIVNOST 6 Gradska knjižnica i čitaonica Pula
CILJ 3/AKTIVNOST 8 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji s Ministarstvom kulture
CILJ 3/AKTIVNOST 9 Istarska Županija – Regione Istria, Labin Art Express, Grad Labin i općine s područja Labinštine
CILJ 3/AKTIVNOST 10 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim općinom i mjerodavnim institucijama
- CILJ 3/AKTIVNOST 11 Istarska Županija – Regione Istria u suradnji sa zainteresiranim gradovima i općinama, turističkim zajednicama te mjerodavnim institucijama

OČEKIVANI REZULTATI

- ▷ Obnovljena i izgrađena kulturna infrastruktura
- ▷ Pokrenuti novi programi kulturnih ustanova i udruž - stalni postavi gradskih muzeja, rezidencijski programi, produkcija u području novih medija
- ▷ Povećana dostupnost kulturnih usluga, proizvoda i kulturne baštine

POKAZATELJI

- ▷ Glasbena škola useljena u nove prostore
- ▷ Izgrađen zajednički depo za istarske muzeje
- ▷ Izgrađen zajednički depo za istarske knjižnice i Državni arhiv u Pazinu
- ▷ Osnovani i izgrađeni centar za nove medije i tehnologije
- ▷ Izgrađen centar HG-a u Grožnjanu
- ▷ Ulوžena sredstva u kulturnu infrastrukturu u Puli (MSU), Povijesni i pomorski muzej Istre, INIK
- ▷ Bibliotemska služba u Istarskoj Županiji
- ▷ Investicije u objekte i spomenike od kulturnog značaja
- ▷ Rudarska okna otvorena za posjetitelje
- ▷ Izgrađena muzej glagolice
- ▷ Izgrađena mreža centara za posjetitelje

Učinkovitije upravljati kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima

AKTIVNOSTI

- Podržati kulturni amaterizam kroz finansiranje profesionalnog vodstva i opreme (glasbala i nošnji) i umrežavanje KUD-ova
- Podržati rad Mediteranskog kiparskog simpozija kroz novi model upravljanja
- Podržati nezavisnu kazališnu produkciju kroz osiguravanje prostora za rad (u suradnji s Istarskim narodnim kazalištem – Gradskim kazalištem Pula i pučkim otvorenim učilištima)
- Stvoriti knopričkazivačku mrežu i povezati program kazališnih gostovanja (izvan turističke sezone) u Istri kroz umrežavanje POU-a
- Podržati velike inkluzivne i integracijske projekte s evropskim dimenzijom (obilježavanje značajnih objektiva poput stogodišnjice Prvog svjetskog rata, predstavljanja istarske kulture u evropskim regijama, europska prijestolnica kulture i sl.) koji imaju potencijala pružiti sredstva iz Europske unije
- U suradnji s turističkim sektorom razviti turističke rute kroz istarsku baštinu (centri za posjetitelje kao ključne točke u ovim rutama)
- Koordinirati finansijska ulaganja različitih razina vlasti (Ministarstvo kulture, Županija, gradovi i općine) u prioritetne programe
- Provesti pripreme za osnivanje regionalnog zavoda za zaštitu spomenika
- Podržati filmsku produkciju području Istre

PROVODITELJ AKTIVNOSTI

- CILJ 4/AKTIVNOST 1 Istarska Županija – Regione Istriana u suradnji s KUD-ovima
CILJ 4/AKTIVNOST 2 Istarska Županija – Regione Istriana, Grad Labin, Općina Sveti Njelđa
CILJ 4/AKTIVNOST 3 Istarsko narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula
i zainteresirana pučka otvorena učilišta
CILJ 4/AKTIVNOST 4 Istarska Županija – Regione Istriana, Pula Film Festival, zainteresirana pučka otvorena učilišta i Istarsko narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula
CILJ 4/AKTIVNOST 5 Istarska Županija – Regione Istriana
CILJ 4/AKTIVNOST 6 Turistička zajednica Istarske županije, Koordinacija istarskih muzeja
CILJ 4/AKTIVNOST 7 Istarska Županija – Regione Istriana
CILJ 4/AKTIVNOST 8 Istarska Županija – Regione Istriana
CILJ 4/AKTIVNOST 9 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana

OČEKIVANI REZULTATI

- Unaprijedan rad u području kulturnog amaterizma
- Osigurana stabilnost nezavisne umjetničke produkcije
- Povećana kvaliteta kulturne ponude

POKAZATELJI

- Osnovan savez KUD-ova Istre
- Aktivni rad Mediteranskog kiparskog simpozija
- Povećan broj nezavisnih kazališnih produkcija nastalih u suradnji s ustanovama u kulturi
- Kontinuirani filmski program u nekolici istarskih gradova nastao u suradnji Pula Film Festivala i POU-a i kontinuirana kazališna ponuda izvan turističke sezone u nekolici istarskih gradova nastala u suradnji INK-a i POU-a
- Pokrenut veliki integracijski projekt koji uključuje više aktera u kulturi (ustanova i udruženje)
- Pokrenuta turistička ruta kroz istarsku kulturnu baštinu
- Usuglašena finansijska potpora prioritetnim programima
- Dostupna studija o isplativosti osnivanja regionalnog zavoda za zaštitu spomenika
- Formiran servis za podršku filmskoj produkciji na području Istre

Povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje

AKTIVNOSTI

- Podržati prezentacijske programe kulturne baštine ostvarene kroz suradnju istarskih muzeja u području kulture i umjetnosti (u suradnji s udrugama)
- Provesti program obrazovanja za korištenje novih medija i tehnologija
- U suradnji sa znanstvenom zajednicom provesti potrebna istraživanja i objaviti rječnik istarskih dijalekata
- U suradnji sa znanstvenom zajednicom provesti sveobuhvatno istraživanje o kulturnim navikama stanovništva Istre
- Razviti inovativne metode razvoja publike (razvoj novih formata poput igara i drugih participativnih modela, korištenje novih medija i tehnologija, uvođenje sustava "El Sistema" u rad s mlađima u području glazbene edukacije i sl.)
- Razviti program cjeleživotnog obrazovanja u području kulture i umjetnosti (u suradnji s POU-ima)
- Provesti program zavještajne nastave u vrtićima i školama
- Provesti program razvoja publike za učenike osnovnih i srednjih škola u suradnji s lokalnom umjetničkom zajednicom
- Osvrtati dostupnost nematerijalne kulturne baštine – edukacija, web portal, savjetodavna funkcija CENKI-ja
- Podržati medijske projekte u kulturi (Kulturista, Kultivator, Artista i dr.)

PROVODITELJ AKTIVNOSTI

- CILJ 5/AKTIVNOST 1 Koordinacija istarskih muzeja
CILJ 5/AKTIVNOST 2 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana u suradnji s udrugama iz područja novih medija
CILJ 5/AKTIVNOST 3 Istarska Županija – Regione Istriana
CILJ 5/AKTIVNOST 4 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana
CILJ 5/AKTIVNOST 5 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana
CILJ 5/AKTIVNOST 6 Istarska Županija – Regione Istriana u suradnji sa zainteresiranim pučkim otvorenim učilištima
CILJ 5/AKTIVNOST 7 Istarska Županija – Regione Istriana
CILJ 5/AKTIVNOST 8 Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana
CILJ 5/AKTIVNOST 9 Etnografski muzej Istre – Museo etnografico dell'Istria /Centar za nematerijalnu kulturu Istre
CILJ 5/AKTIVNOST 10 Istarska Županija – Regione Istriana u suradnji s medijskim kućama i udrugama koje provode medijske projekte

OČEKIVANI REZULTATI

- Povećani interes javnosti za kulturnu baštinu Istre
- Povećani interes javnosti za suvremenu kulturnu i umjetničku produkciju

POKAZATELJI

- Provoden zajednički projekti istarskih muzeja
- Proveden program obrazovanja kulturnih radnika za korištenje novih medija i tehnologija
- Provjedeno istraživanje o istarskim dijalektima
- Provjedeno istraživanje o kulturnim navikama stanovništva Istre
- Uložena sredstva u inovativne metode razvoja publike, prisutnost ovih metoda u praksi
- Povećan broj programa cjeleživotnog obrazovanja iz područja kulture i umjetnosti
- Broj vrtića i škola u kojima se provodi program zavještajne nastave
- Broj škola u kojima se provodi program razvoja publike
- Proširenje djelatnosti Centra za nematerijalnu kulturu Istre
- Uložena sredstva u medijske projekte

ULJEPLJIVANJE

SINTETSKI PRIKAZ
STRATEŠKOG PLANA
ISTARSKIE KULTURNE STRATEGIJE
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

